

DARBININKAS

LV NO. 31

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 28, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Princo nuvertimas sumaišė Indokinijoje visą žaidimą

Gandų apie Indokinijos pusiasalyje vykstantį karą kasdien sklinda tokia daugybė, kad dažnai jau sunku besisigaudyti, kas ten iš tikrųjų vyksta.

Kas ką persekioja, kam sekasi, kas pralaimi, kieno ginklai kam duodami? Daugiausia maišaties yra naujajame fronte, kurs atsirado Kambodijoje.

Dabar jau aišku, kad silpniausia vieta yra Kambodija, jos kariuomenė, nors skaičiu-

Komunistai bando išnaudoti Sihanouką savo planam parent

mi didoka, bet be ginklų ir be tinkamo apmokymo, todėl mažai patikima. Bandyta pakelti jos patriotinį karštį siundant seniai ten gyvenančių vietnamiečių, bet jau suspėta susteipti rankas ir sąžinę nekaltų žmonių krauju ir sau pakenkta labai stipriai už Kambodijos sienų.

Išgirdusios apie vietnamiečių skerdynes Kambodijos gilumoje, urmu pradėjo bėgti į P. Vietnamą Vietkongo karių sei-

mos, kurios seniai gyveno kar-tu su vyrais Kambodijoje netoli sienos įrengtose stovyklose. Ir tai yra papildoma našta Saigono vyriausybei, kuri turi ką nors sugalvoti, kad jau padarytų mažiau pavojingomis politiniu atžvilgiu. Pirmosios spordiškos žinios raminančios: grįžtantieji gerai priimami, telkiami į stovyklas, maitinami, registruojami, teikiama sveikatos priežiūra ir sanitarinė pagalba. Prie P. Vietnamo Raud. Kryžiaus prijungti ir amerikiečiai reikalingai orientacijai stiprinti.

Kambodijos vyriausybė šaukiasi ginklų, bet gaudonėsi skelbia, kad niekas nesukuba atsiliepti. Prancūzija tikrai atsiskakė ginklų duoti, nes ji vis dar mano ten didelį diplomatinį lošimą sulosti, todėl nemori sutepti savo neutralumo. Washingtono politika, bent jau toji, kuri viešai rodoma, vis dar kažkur klaidžioja pėdų mėtymo žaidimą bežaisdama. Prisipažinta, kad Kambodija gavo rusų konstrukcijos automatinį šautuvų, tik gavo ne iš Amerikos, bet iš Saigono vyriausybės, ku-

ri juos surankiojusi iš nelaisvės paimtų priešų karių ar ras-tų jų slėptuvėse. Bet kitą dieną jau skraidė spaudos antys su pranešimais-paaiškinimais, kad nėra šovinių tais šautuvais šaudyti. Manoma, kad jų busia galima gauti iš Indonezijos.

Kai kalbos apie pagalbos teikimą Kambodijai pereitą savaitę buvo pilnos tokių anekdotų, komunistai jau kovojo netoli Kambodijos sostinės var-tų: iš vienos miesto vadinamos gyvenvietės jie buvę išvaryti, bet kiek toliau užėmę kitą ir supę sostinę įsikurdami vis naujuose atramos taškuose. Spėliojama, kad Pnompenh miestą norima atkirsti nuo uosto ir sudėti kiltis keliuose, kurie vedą P. Vietnamo link.

Diplomatinėje plotmėje Washingtonas kaposi su Maskva dėl Kambodijoje prasidėjusio karo rūšies: civilinis ten karas ar tarptautinis? Maskva teigia, nes jai taip patogiau, kad tai civilinis karas, bet Washingtonas kategoriškai įsitikinęs, kad tarptautinis, ir kad agresorius žinomas.

Kinijos satelitas jau erdvėse — ir jis dainuoja raudonai...

Hong Kongas. — Komunistinė Kinija įžengė į erdvę amžiu, iššaudama į Žemės orbitą 381 svaro satelitą. Satelito nuotolis nuo Žemės svyruoja tarp 273 ir 1,480 mylių. Kelis kar-

tus per dieną satelitas perskrenda ir per Ameriką (liečia ir New Yorką). Pekinas informuoja ne tik apie orbitos koordinatas, bet ir apie tai, kad jis transliuoja muziką dainos, kurios varda Rytai yra raudoni.

Dabar jau niekas nebedrįs tyčiotis Amerikos kongrese iš krašto apsaugos sekretoriaus Laird priminimų, kad kom. Kinija, pasigaminusi atominių ginklų, greit turės ir raketų tiems ginklams iki toli esančių taikinių nušauti. Ir kad tam laikui reikia turėti priemonių nuo kinių raketų atnešamų ginklų apsiginti. Šiandien jo tvirtinamas yra jau istorinis faktas. Negi tie didieji liberalai kabutėse galėtų guostis, kad kinai savo satelitą kaip futbolą su koja į Žemės orbitą nuspyrė?

Cia pat jau laikas, kada Pekino satelitai-šnipai galės žvalgyti Ameriką taip, kaip dabar Amerika su savo satelitais žvalgo Kiniją.

— Sovietai su viena raketa išmetė į erdvę aštuonis Cosmos tipo satelitus.

Maištas Trinidade — juodas prieš juodą

Trinidado-Tobado salų valstybė Karibų jūroje praeitą savaitę išgyveno kariuomenės maištą, kurs jau apmalšintas sutikus pašalinti vadovaujantį karininką. Bet ima aiškėti, kad maišto šaknys ieškinosios už kariuomenės ribų. Kariuomenės būrio maištas buvo tik iki krizės priartėjusių kitų įvykių viršūnė.

Kariai reagavo darbininkų išprovokuoti, gi streikai ir juos lydintys riaušės yra jau kelių mėnesių senumo. Ir maišto bei riaušių priežastis yra ne politika, bet ekonomika, nors JAV korespondentai skelbė, kad Juodoji Jėga sukilo prieš juodąją vyriausybę.

Seniai ir gerai pažįstamieji Trinidado reikalus teigia, kad svarbiausioji bruzdėjimų priežastis yra ūkinė sistema, kuri naudinga tik keliems, bet žalinga daugumai. Dabar 20 proc. darbo jėgos yra bedarbių eilėse, cukraus plantacijose dirba gana tik 1.5 dol. už darbo dieną ir niekad nebaigia mokėti skolos cukraus bendrovų laikomoms krautuvėms. Iš vidurinių mokyklų kasmet išeina 30,000 jaunimo apie 21 metų amžiaus, bet atitinkamo darbo gali gauti tik 5,000. Ir jiems pasiūlomi mažiausi atlyginimai, todėl visi kokią nors profesiją turį ieško kelių kaip patekti į Angliją, Kanadą ir Ameriką.

Maištaujančio žmogaus savaitės kronika

Ką tik pasibaigusi savaitė išsiskyrė iš daugelio kitų tuo, kad buvo turtinga smurto lydimais pasireiškimais, vykusiais įvairiose pasaulio vietose. Bet gera tai, kad viskas pasibaigė be didelių sukrėtimų.

Kėsinosi nužudyti Chiang Kai-sheko sūnų

Šiuo metu lankosi Amerikoje Kinijos respublikos vicepremjeras Chiang Ching-kuo. Jis yra prezidento Chiang Kai-sheko sūnus ir galimas jo įpėdinis. Buvęs respublikos kariu pajėgų vadas, dabar vadovauja institucijoms, kurios planuoja Formozos ūkinį išsivystymą.

Pasikėsinimas jį nužudyti įvyko praeitą penktadienį New Yorke, kai jis iš aerodromo atvyko į Plaza viešbutį susitikti su pramonės ir prekybos institucijų atstovais. Pasikėsintojas buvo taiwanietis kinas, priklausęs neseniai pradėtai organizuoti taiwaničių draugijai nuversti saloje esančią tautinės Kinijos vyriausybę ir ten įkurti nepriklausomą Taiwano valstybę.

Kinijos vicepremjeras Chiang Ching-kuo su detektyvu James Zeide, išgelbėjusiu jo gyvybę pasikėsimo metu New Yorke.

Svečiui einant per duris į viešbučio vestibulį, detektyvai pastebėjo gerokai apšepusį kiną su revolveriu rankoje, bet sūspėjo jo ranką su ginklu pačiūpti ir šūvį nuo taikinio kiton vieton pasukti. Nukentėjo tik durų langas, bet svečio gyvybė buvo išgelbėta. Antrojo pusę gatvės prieš viešbučio duris stovėjo tos draugijos narių būrys su priešiškais šūkais, bet šūviu trinktelėjus visi išbėgiojo.

Tos draugijos centras yra Amerikoje, greičiausiai kur nors New Yorke, nes ir jos pirm. dr. Trong R. Chai čia dirba ir gyvena. Bet jis tvirtino, kad vadovybė nieko apie pasikėsimo organizavimą nežinojo. Bet kaip jau jis galės pasiaiškinti ir rimtesnes tardytojų rankas pakliuvęs, kad pasikėsimo vietoje areštuotas pasikėsintojo palydovas buvo ne kas kitas, kaip tik jo vadovaujamo centro sekretorius. Pasikėsintojas, pavarde Peter Huang, 32 metų, esąs Cornell universiteto studentas.

Manytina, kad jau dabar ši laimingai pasibaigusi nelaimė paskatins FBI išaiškinti, kieno naudai čia pradėjo dirbti tie kinai, kurie for-

Daugiausiai prasimuša į Ameriką, mažiau į Angliją, kuri tas salas ilgai valdė ir pasirūpino suorganizuoti tiek mokyklų, kad iš vieno milijono gyventojų apie 30,000 jaunimo gali kasmet baigti vidurinį moks-lą.

Išeina, kad gėrovė ir palaima automatiškai neateina tik baltuosius ministerius juodaisiais pakeitus.

moziečių išlaisvinimo vardu planuoja toj saloj kurti naują nepriklausomą valstybę, kurios tikslas panaikinti ten įsikūrusią antikomunistinę Kiniją, belaukiančią progos per Formozos sąsają sugrįžti į senąją Kiniją. Logika sakyti, kad jie yra Pekino agentai, tik gerai užsimaskavę.

Paulius VI ir anarchistai

Italijai priklausanti Sardinijos sala su pusantro milijono gyventojų yra ūkiškai labiausiai apieistas Italijos gabalas. Po karo, tur būt, joks valdžios skatikas nėra tos salos pasiekęs.

Salos sostinė Cagliari pereitą penktadienį aplankė popiežius Paulius VI, kad paguostų tuos dar naujosios civilizacijos nesugadintus, paprastus, darbščius, ramius žmones, neturtin-gus medžiaginiaisiais turtais, bet turtingus humaniškais ir religiniais papročiais. Kalbėdamas apie nepelnytą neturą, Paulius VI kalbėjo Romos vyriausybei, skatindamas suteikti ūkinės pagalbos ir Sardinijos gyventojams.

Apie pusę milijono (trečdalis salos gyventojų) žmonių suplaukė į Cagliari Paulius VI pasitikti, su juo kartu pasimelsti ir pasišmonėti. Jis jiems buvo ir fiziniai pasiekiamas, nes pamazū slinko gatvėmis stovėdamas automobilyje. Būta daug džiaugsmo, nors jo trumpos kalbos nebuvo linksmos.

Prieš pat pasukimą į aerodromą vykti namo, į popiežių nuo minių apgulimo saugojusią policiją pasipylė akmenų kruša. Tai buvo darbas iš kalnų pakrausčių susirinkusių anarchistų, kuriuos Sardinija yra saugiausia gyvenimo vieta. Tai ne amerikietiški hipiai, bet hipikai atrodo atstovai tų autentiškų anarchistų, kuriuos 1876 m. Italijoje lankydami užveisė Rusijos rašytojas ir anarchistas Bakuninas.

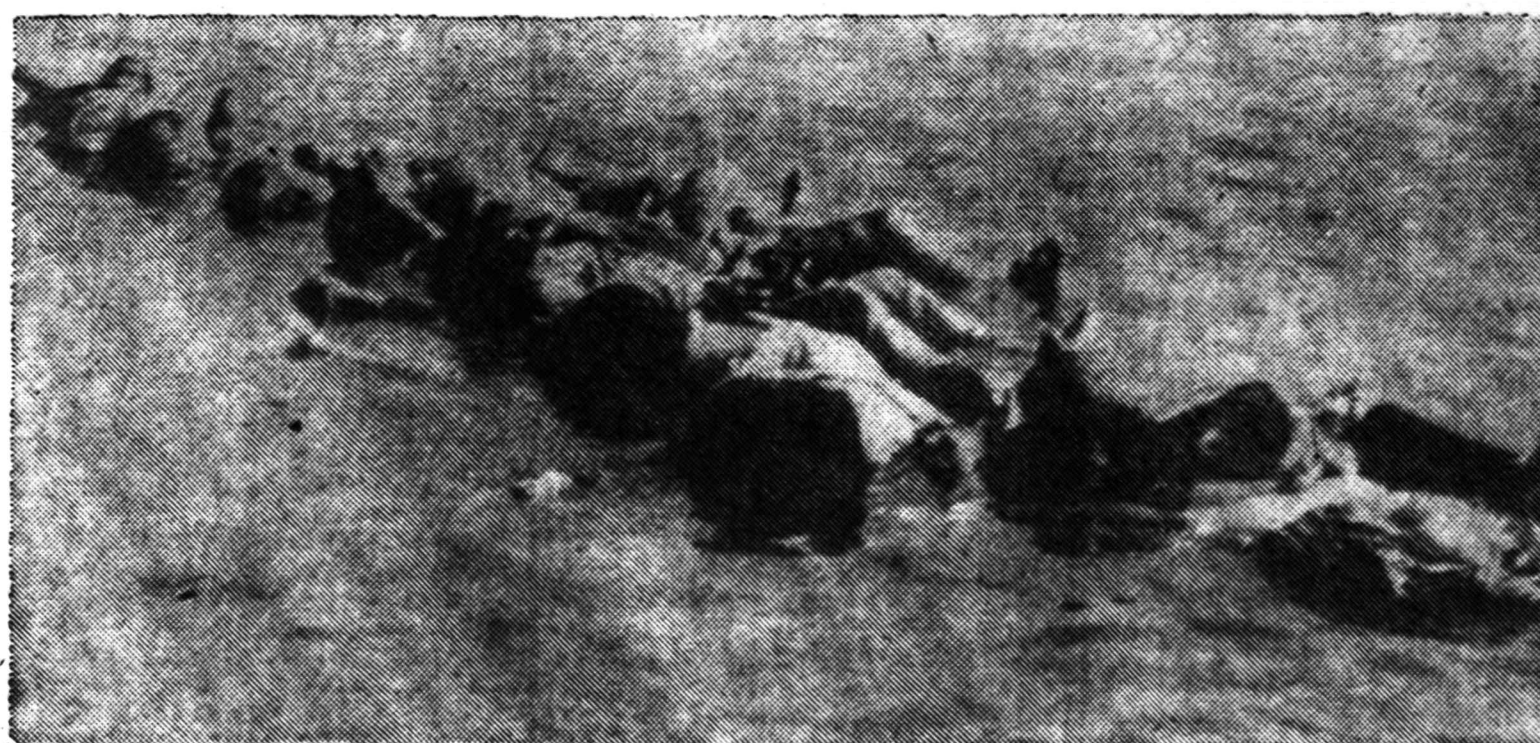
Apie tuzinus policininkų buvo sužeista. Bet atrodo, kad toji akmenų kruša buvo skirta ne Pauliui VI, tik policijai, kuri po neseniai anarchistų išsprogdintų bombų Milane turi įsakymą juos pradėti tvarkyti. Italijos spauda įvykį labai išpūtė, bet Vatikano šaltinis oficialiai tvirtina, kad akmenys buvo skirti ne popiežiui, bet Italijos policijai.

Duvalier apšaudytas

Karibų jūroje yra nedidelė Haiti valstybė, kuri garsi savo atkakliu prezidentu Duvalier, kurs vieną kartą sugebėjo ir Amerikai pasipriešinti. Jis garsus ir tuo, kad valdo kraštą kaip diktatorius ir iki šiol nuo sosto nenuprasomus. Turi gerą būrį vyrų, kuriems visad pasiseka sutvarkyti jo prieštus.

Pasikėsinimų jį nušalinti yra buvę keli, bet vis nesėkmingi. Praeitą ketvirtadienį anksti rytą pakrančių apsaugos keturi laivai (tiek jų tėra jo laivyn) pradėjo šaudyti į Duvalier rū-mes toliau nuo kranto pasitraukęs. Washingtonas tuojau buvo paprašytas atsiųsti lėktuvų rūmams saugoti, bet prašymas buvo atmestas.

Duvalier aviacija turi tik vieną kovos lėktuvą, kurs pagąsdino tariamus sukilėlius apšaudydamas iš kulkosvaidžio. Pereito sekmadienio rytą jau buvo skelbiama, kad sukilimas sutramdytas, bet sostinės aerodromas tebėra uždarytas užsienio lėktuvams ir nutrauktas telefoninis susisiekimas su Amerika. Apie žmonių sužeidimą ar žuvimą nekalbama, bet šūviais iš laivų apgrautu keliolika namų. Tie laivai esą pabėgę pas amerikiečius prieglaudos prašyti, nes bandymas pradėti sukilimą nepasisekė.

Mekongo upe Kambodijoje plaukia į grupes surišti lavonai. Vieni tvirtina, kad tai kambodiečių nužudyti vietnamiečiai kerštauja už komunistų daromas skriaudas, bet Kambodijos vyriausybė tvirtina, kad tai Vietkongo darbas, siekiant padaryti nemalonumų naujai Kambodijos vyriausybei.

Mus išvedė iš degančio miesto kaip neregius

PO DVIEJŲ BOMBARDAVIMŲ
— KELIONE SU NEREJIAIS

Giedrikis. Tą vasario 14 rytą kitų savo likimo draugų nesuradom. Nei Prapuolenių, nei Balsio. Pasiryzom ištrukti iš miesto. Vis labiau skaudėjo akys — Irenai ir man. Vis mažiau matėm. Varnai buvo mūsų vadovai iš to nužudyto, konvulsijos mirstančio miesto.

Varnas. Išėjus iš miesto, ore vėl pasirodė lėktuvai. Nervai neišlaikė, sugriuvom į griovį ir veidus priglaudėm prie delnų. Lyg jie mus taikytųsi apšaudyti. Tai buvo — trečioji puolimo banga. Tai buvo amerikiečių lėktuvai atvykę Drezdeno priegatį.

Pasiekėm kaimą. Pas ūkininką prašėmės į nakvynę. "Mes neturim kur dėti vokiečių, o jūs norit, kad dar ir užsieniečius priimtume". "Bet mes turime neregius". Seimininkas pažūrėjo, mostelėjo ranka vidun. Viduje tikrai buvo pilna, vienas prie kito ant šiaudų. Ir mes ten pritilpom.

Dr. Giedrikienė. Paprašė vandens. Nebuvo. Seimininkė betgi pasėmė pusę puodelio iš tualetų rezervuaro. Mėginom akis praplauti. Tik dar labiau jas užteršėm... Ryte šeimininkė buvo tiek gera, kad davė gabaliuką duonos ir puodelį pieno... Bet akys, akys. Nieko abudu nematėm.

Varnas. Kaimely buvo žmonių apdegusių galvomis, nugrom. Atvykęs buvo sanitarinis ambulansas. Nusivedėm ir Giedrikis. Didelis akių uždegimas ir apdegimas. Bet išvalė, apramino, kad praeis, reikia tik ramybės, tamsos. Užbintavo abiem akis. Ir išsivedėm — juos atgal už rankų — kaip neregius. Tikrai — ir trečią dieną skausmai aprimo ir pradėjo matyti.

Giedrikis. Ilgiau ten Drezdene pašonėje laukti negalėjom. Turėjom toliau keliauti. Varnai nusivedė mus prie kelio, kur buvo vilties sulaukti kokią mašiną. Pasirodė karinis sunkvežimis. Paprašė pavėžėti iki geležinkelio stoties. "Civilių negalima". "Bet mes turime du neregius". Karys mostelėjo ranka, kad sugultume į sunkvežimį.

Dr. Giedrikienė. Mane, kaip didžiausią neregį, pasodino į šoferio būdelę. Plaukai išdraikyti, drabužiai purvini, veidas ne-

praustas, kelionės rankinukas — visos mano turtas. Kai tai pasakiau, šoferis užjaudamai tik pratarė: "Unmoeglich!"

Giedrikis. Geras buvo tas karys bavaras. Priprašė, kad nuvežtų mus iki mūsų buto. Mūsų kambary buvo apsilankiusi bomba. Palikę moteris, su bavaru grįžom prie stoties — draugų ir daiktų ieškoti. Vaziuojant sunkvežimio ratai atsitrėnkė, ir kažkokių apdegusių rąstus, kurie nuo pailteto sprogdavo. Tik geriau išžiūrėjus aiškėjo, kad tai apdegę lavonai, dar nepašalinę iš gatvės.

Varnas. Prie stoties didžiulėje aikštėje buvo rietuvės lavonų — kaip malkų. Tik iš kojų galėjai pažinti — vyrų ar moterų. Naiviai dairėmės, ar nepamatysim šviesiai geltonų batų, kokiais avėdavo Prapuolenis. Neradom jo, nei Balsio. Tik paskiau paaiškėjo, kad Balsys išliko (dabar Kanadoje), o Prapuoleniai pasiliko toje masėje, kuri buvo užtroškinta po stotimi; kaip buvo užtroškinti ir sudeginti ir tie operos spektaklių žiūrovai operos gaisre; kaip buvo prigrįdyti sulindę rūsiuose netoli milžiniškų baseinų gaisram gesinti, kai bombos sprogdino cementines sienas ir vanduo užtvindė aplinkines slėptuves... Nebuvo jau nė noro ieškoti savo lagaminų; užteko to, kas dar liko ant pečių ar kišeniuose. Grįžę pas palikusias žmonas, pasiryžom mes, laimingieji, ieškoti laimės toliau.

KELIAI ISSISKIRIA — NAUJOS PRIEGLAUDOS IESKANT

Varnas. Giedrikiai norėjo pakliūti į Winsheimą, o mes pas savo pažįstamus švabų kaimely netoli Schwaebisch Gmuend. Keliasdešimt kilometrų dar buvo bendras kelias traukiniu. Mūsų kupe sėdėjo pora žemės ūkio laipsnio karių. Vienas išsivyniojo, bet pamatęs, kaip visų mūsų keturių akys susmigo į jo duoną, suvyniojo vėl ir įsidėjo į kišenių... O alkani mes buvom nežmoniška. Turėjom dar pinigų, turėjom kortelių. Kai artimiausioj stotelėj pamatėm vieną gatvėj kepyklą, visi nutarė, kad aš turiu būti greičiausias ir turu mėginti duonos nupirkti, iki traukiny-

suspės pajudėti. Pasisekė. Kai grįžau su puskepalėliu duonos ir mūsų peiliukas ėmė ją raikyti, anas karys sumurmėjo "Gott sei dank" ir tada ėmė valgyti savąj sumuštinį...

Giedrikis. Persiskyrėm su Varnais. Per porą dienų pasiekėm Niurnbergą, iš ten ir Winsheimą, kur gyvenom su šeima ir dirbo ligoninėje mūsų draugas dr. Tumasonis.

Varnas. Kai mudu su Marija pasiekėm savo pažįstamuosius kaimely, seimininkas švabas buvo tiek geras, kad mane ap-

dovanojo: davė plačiais plačiais bryliais skrybėlę — lyg koubojšką; savąją aš buvau palikęs slėptuvėje ir visą kelią — tai buvo dar žiemos mėnuo — galvą buvau apsirišęs šalik. Apdovanotas išėjau apsidairyti naujos vietos. Perėjau per kaimą. Ir netrukus volkssturmo aliarmas. Pasirodė, buvo gandas, kad apylinkėje amerikiečiai nuleidę parašiutininkus. Kažkokia moterėlė, pamačiusi mane su keista skrybėle, aliarmavo kaimo seniūną, kad parašiutininką mačiusi savo akimis...

Kazimieras Krusinskas, kalba Katalikų Federacijos New Yorko apskrityse šeimelyje, balandžio 12 d. K. Krusinskas yra vienas iš ryškiųjų katalikų veikėjų, kuris balandžio 20 paminėjo savo gyvenimo 90 metų sukaktį. Nuotr. P. Žuoluo

Dėl Vasario 16 akto signataro Donato Malinausko likimo

Darbininke 1970 vasario 11 rašiny "Neužmiršamosios datos ir žmonės" pasakyta, kad signatarų K. Bizausko ir D. Malinausko likimas nežinomas. Dėl Donato Malinausko likimo noriu vieną smulkmeną paryškinti.

Kai ruskiai 1940 savo raudonąją armiją įvedė į Lietuvą, vienas jos dalinys buvo apgyvendintas Alvite, Donato Malinausko ūkyje. Vieni rengė įtvirtinimus, požeminius bunkerius, o kiti dieną ir naktį kūjais daužė akmenis to pat ūkio laukuose. Visa sodyba ir tos vietos, kur statė įtvirtinimus, buvo aptvertos stacion žabom, o plyšiai užkamšyti šiaudais. Vienas toks bunkeris kažkurį sekmadienį įgriuvo, palaidodamas per šimtą kareivių.

Iš ūkio tvartų buvo padarytos kareivinės, o gyvenamajame name apsigyveno karininkai. Donatui Malinauskui ir jo šeimai buvo duoti prie tvartų du maži apiešti kambaryukai. Viename gyveno Malinauskas, o antrame jo žmona ir jos dvi senos seserys.

1941 m. pirmomis birželio dienomis tarnybiniams reikalais aš ir dar vienas buvome nuvykę pas Malinauską. Jis gyveno kariuomenės rajone, ir tik su sargybos viršininko leidimu mes galėjome jį pamatyti.

Iš kiemo patekome tiesiai į moterų kambarį. Pamatė mus, lyg nustebė. Seserys atsistojo, o Malinauskas gulėjo nešvarioje lovoje — sirgo. Paklausėme, ar galima matyti poną Malinauską. Viena iš jų ranka parodė jo kambario duris. Pasibel-dė ir paprašė — įėjome.

Radome Donatą mėlyną apšepusiu chalatu apsilikusį ir stovintį, atsirėmusį į stalą. Paprašė mus sėdėti. Kambaryuko vaizdas visai liūdnas. Mažai daiktų ir tie patys ant grindų sumesti. Druage sumesti ir

LAISKAS REDAKCIJAI

maisto produktai. Lovos nebuvo matyti. Gal jis gulėdavo ant grindų?

Pasiskinom, kokių tikslų mes čia atvykom. Jis gal iš kalbos suprato, kad mes nesame bolševikai, ir atviriau pradėjo su mumis kalbėtis.

— Aš ne tik Lietuvai esu pasidarbavęs, bet ir šiai valdžiai esu nusipelnęs. Dar caro laikais aš ir Biržiška (vardo nesusimėno) tą pačią Kolontai iš kalėjimo išvadavom, ir slapčia pas save kurį laiką laikiau, o vėliau ją per rubėžių ir užsienį pervedžiau. Jeigu ta Kolontai žinotų, kaip aš dabar vargstu, tur būt, ji man padėtų, — baigė savo raudą.

(Aleksandra Michailovna Kolontai, Rusijos generolo dukterė, nuo 1917 bolševikų partijoje, 1920 gerovės komisaras bolševikų valdžioje, nuo 1923 Sovie-

Dr. Giedrikienė. Buvo rytas, kai ėjome Winsheimą gatve ir priešais pamatėm du vyrus. Kai ėjo pro mus, išgirdome lietuviškai apgailestaujančią: "O vargšai Giedrikiai žuvo Drezdene". Tai buvo dr. Tumasonis ir dr. Slavinskas. Čia aš jau neišlaikiau ir ėmiau verkėti. Tuomet mūsų draugai atpažino mus ir nusivedė namo. Kai p. Tumasonienė nuvedė mane į vonią, pirmą mano mintis buvo pasižiūrėti į veidrodį: ar aš jau visai pražilus?...

Kai dabar perskaiciu John Toland knygoje aprašytą aną Drezdeno stoties dramą, negaliu patikėti, kad joje ir aš, ir Stasys, ir mūsų draugai, neregijų vadovai, būtume buvę aktyvūs dalyviai.

Korespondentas žinojo, kad Drezdeno griuvėsiuose pasiliko Eltos tarnautoja paslaugioji ir simpatizingoji Jonė Gerulaitytė. Kaip iš pokalbio su Giedrikiais ir Varnais matyt, pasiliko ten architektas Algirdas Prapuolenis, jo žmona Regina ir dukrelė Dalytė; pasiliko taip pat kapitonas ar majoras Valaitis; pasiliko Vizgirdaitė su vyru. Kaip A. Varnas tikino, pasiliko ir iš Lietuvos atvežtų darbininkų, kurie buvo apgyvendinti barakuose. Kiek pasiliko — kas žino. Bet jei iš aštuonių būrelių pasiliko trys, tai panašūs kiti būreliai paliko savo draugų taip pat.

Tik likusių kitų gyvųjų atmintis galėtų padėti žuvusiems savo draugam pastatyti bent tokį paminklą — suminėti jų vardus laikraščio puslapyje — kaip esti vadinami masinių kapų lentelėje.

tų atstovas Norvegijoje, Svedijoje. Mirė 1952. Red.).

Kartą man teko nueiti pas komiteto pirmininką, buvusį Malinausko skerdžių. Radau ten igulos viršininką, kuris skerdžiu kalbėjo:

— Aš Malinausko kariuomenės rajone ilgiau nebegaliu laikyti. Jūs, pirmininke, turite jiems parūpinti tinkamą butą ir duoti maisto produktų, — pareiškė tas karininkas.

Kai karininkas kalbą baigė, pirmininkas visap Malinauską ėmė keikti ir grasinti sušaudymu.

Vėliau girdėjau, kad Malinauską išvežė į kokią vienkiemį ir davė tik centnerį bulvių. O kai atėjo birželio 14 diena, visus keturis sumetė į sunkvežimį ir išvežė pas... "Kolontai".

Amžiną atilsį duok jiems, Viešpatie...

B.J.G.

Londonas, 1970.3.15.

DONELAIČIO KAPAS ATRASTAS

Nors K. Donelaičio "Metai" išversti į daugelį kalbų, tačiau iš 18 amžiaus iki mūsų dienų neišliko nė vieno K. Donelaičio portreto, nebuvo tiksliai žinomas ir poeto kapas.

Vilniaus "Tiesa" (kovo 29) teigė, kad lietuvių mokslininkų speciali komisija jau atlikusi didelį darbą poeto gyventame Tolminkiemį (rusai jį paskirkė Cistyje Prudy). Esą, prieš dvejus metus buvo rastas poeto kapas, gi dabar, "po didelių, sudėtingų darbų", pagal poeto palaikus ir kaukolę buvo rekonstruotas K. Donelaičio autentiškas portretas. Jį labai įvertinę šios srities autoritetingi specialistai. (Elta)

— Telefono abonentų Panevėžy šiuo metu esama apie 4300. (E.)

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — Lietuvos advokatas — 80-30¼ Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. ŠALINSKAS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZYVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FURNAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335

BUVUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermainis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLĄ - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos įsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišotos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės šermai ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaine, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEN, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; FO 5-0932.

PHILADELPHIA, PA. — Lithuanian World Review Radio, sekmadieniais 4 val. popiet. WIBF-103.9 FM. Veda G. Mironas ir A. Mažeika, 11 Wickham Lane, Hightstown, N.J. 08520. Tel. (609) 448-4475

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96,5 mc. Klubo valdybos pir. Pr. Fuidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Vasaros atostogos prie Atlanto

KENNEBUNKPORT, MAINE, garsiajame atostogų krašte, kviečia vėl visus poilsius sveikame, atgaivinančiame ore. Priimame pavienius asmenis ir šeimas labai palankiomis kainomis. Siemet turėsime ir moderniai įrengtų kambarių, su privačiomis voniomis, dušais ir tt. Sezono: birželio 26 — rugsėjo 7 d. Dėl rezervacijų bei informacijų kreiptis: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

Berniukų stovykla atostogų krašte

KENNEBUNKPORT, MAINE — Tikras poilsis, atgaiva geroje priežiūroje berniukams nuo 8 iki 15 metų. Stovykla prasideda birželio 26 d., baigiasi rugpjūčio 21 d. (galima rezervuoti bet kokią laikotarpio sezoną laikotarpiu). Stovyklautojų skaičius ribotas, todėl prašome registruotis iš anksto. Berniukai iš New York apylinkės bus atvežami mūsų parūpintomis priemonėmis. Kreiptis dėl smulkesnių informacijų bei registracijos: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

NEBOK: PER MAŽAI APSIDRAUDĘS

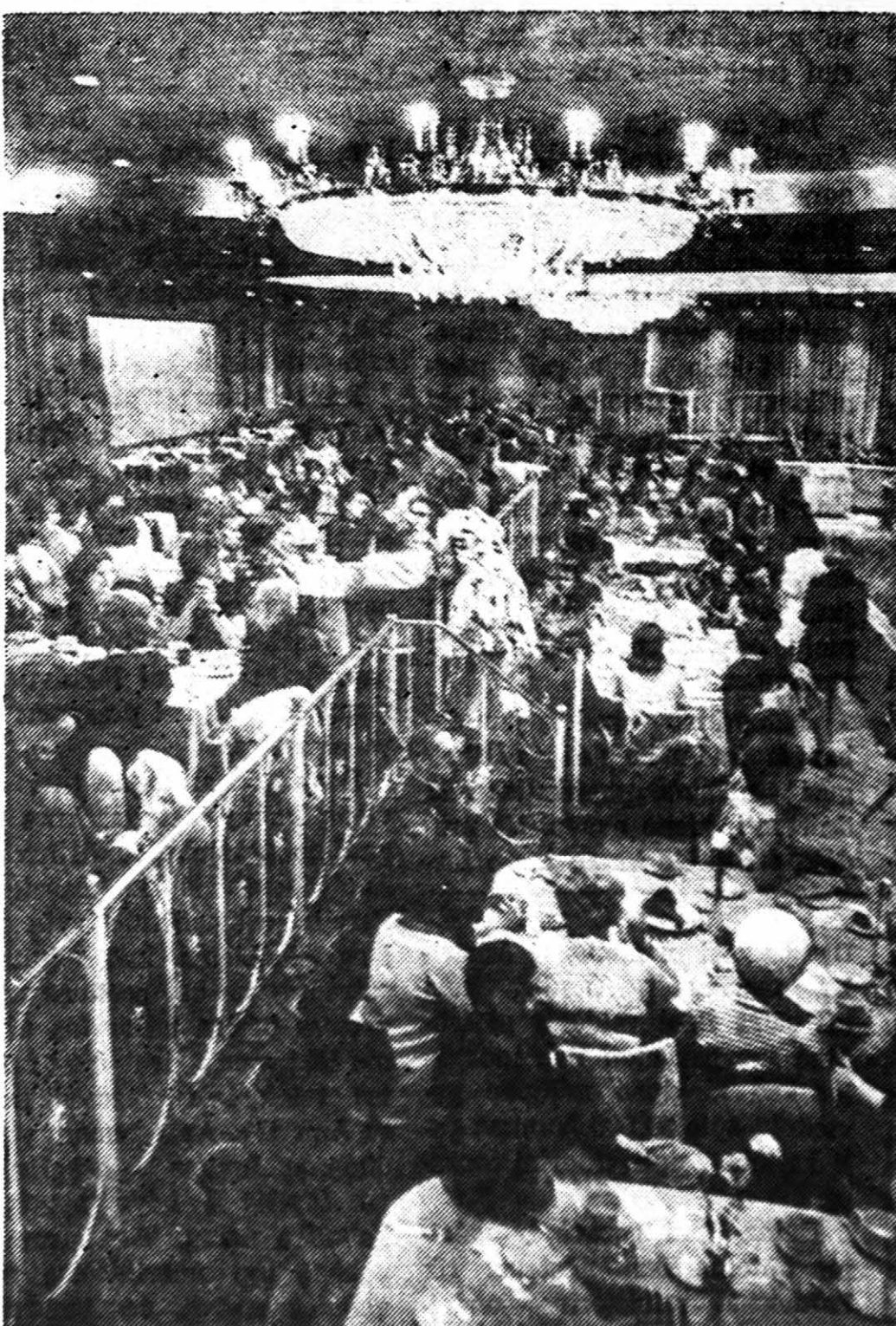
PER DAUG APSIDRAUDĘS

SKAMBINK LITUI!

APDRAUDOS:
NAMŲ, MAŠINŲ, GYVYBĖS, ATSAKOMYBĖS

LITAS TRAVEL & INSURANCE

94-10 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN, N.Y. 11421
(212)-847-5522

Madų parodoje, kuri buvo balandžio 19 Le Cordon Bleu salėje Woodhavene. Nuotr. R. Kisieliaus

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post OfficePublished semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti turi būti pateikti ne vėliau kaip
du mėnesiai prieš paskutinį mėnesį. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Aliarmuoti ar ne?

Kai Sovietuose vyksta tikinčiųjų ir tikėjimo persekiojimai, Vakaruose dėl to atsiliepiama dvejopai. Vieni sako: reikia šaukti apie tuos persekiojimus, žadinti opinią, nes opinijos sovietai baidosi. Kiti sako: nereikia šaukti, nes šauksmu tik erzinsi sovietus ir užtrauksi didesnes represijas persekiojamiems.

Klausimas aktualus, kai kalbame apie persekiojimus Lietuvoje. Klausimas suaktualėjo ir Amerikos žydams, ypač pasikutinę laiką, kai sovietai trukdo žydams išemigruoti iš Sovietų Sąjungos.

Kaip žydai šiuo atveju elgiasi?

*

Jewish Press (balandžio 24-gegužės 1 nr.) vedamajame informavo, kad kai kurie laikraščiai buvo prašomi nekalbėti apie Rusijos žydų vargus vardan baimės dėl padarinių, dėl galimo naujo persekiojimo. Tai viena nuomonė. Ji gali būti priimtina dabartinei vyriausybės politikai, priimtina liberalų spaudai, priimtina stambiesiems biznieriui, kurie nori savo kapitalus investuoti į Rusiją.

Minėtas laikraštis tą nuomonę atmeta. "Mes jaučiame, kad reikalo slėpimas nieko nepadės. Jei Rusijos žydams grėsmė bus keliama viešumon, yra vilties, kad sovietams susidarys nepatogumų tiek, jog jie varžtus gali atleisti."

*

Argumentas už tokį šauksmą — patys gyvenimo faktai. Faktai rodo, kad sovietai atsargūs su represijomis tiems žmonėms, kurių vardai daros žinomi Vakaruose. Esą 18 žydų šeimų Gruzijoje, kurių laiškas leisti emigruoti į Izraelį buvo slapta išgabentas į Vakarus, nebuvo sumitos. Josif Kazakov, tėvas to vaikinio, kuris skelbė bado streiką prie J. Tautų, kad jo tėvų neišleidžia, — taip pat ne sumitis.

Tuo tarpu Mrs. Lilia Ontman buvo suimta ir nuteista pustrečių metų kalėjimo už "Sovietų Sąjungos šmeižimą". Laikraštis mano, nuteista dėl to, kad nebuvo gavusi pakankamai paramos iš pasaulio žydijos. Boris Kochubievskis, iš Kievo, buvo nuteistas taip pat anksčiau, nei žinia apie jo padėti pasiekusi pasaulį, ir jo teismo metu Vakaruose nebuvo jokio šūktelėjimo.

*

Žydų laikraščio skaitytojai net priekaištuoja žydų didžiųjų organizacijoms, kad jos permažai daro. Sako: kai atėjo šauksmas iš anapus padėti žydams iš Sovietų Sąjungos išemigruoti — kodėl į jų prašymą neatsiliepė B'nai B'rith ar kuri kita iš didžiųjų žydų organizacijų Amerikoje? Sako: kai Yasha Kazakov bado streiko demonstracija norėjo pažadinti Amerikos sąžinę, tai susilaukė "apatijos iš Amerikos žydijos, kuri užimta" savais reikalais, kuri savuosius rūpesčius stato aukščiau už dievišką pareigą gelbėti savo nelaimingą brolių". Tas pats laikraštis skaitytojas teigia: "Mum turi būti aišku, kad kol didžiosios žydų organizacijos nepakels protesto dėl mūsų brolių žydų Sovietuose, Rusija nematys pagrindo švelninti tirionišką režimą žydams. Ko mum dabar reikia Amerikoje, tai griežtos vadovybės didžiųjų žydų bei sionistų organizacijoms, kad mūsų protestas nuaidėtų per pasaulį".

*

Lygintis su žydais negalime. Jiem prieinama daug daugiau aliarmo priemonių. Tačiau žydų pasisakymas už aliarmą atrodo teisingas ir mūsų reikalui: informuoti opinią konkrečiai faktais ir laiku, nes tik naujos žinios opinią įdomios ir tik laiku sukelta aliarmas gali daryti išpūdį persekiotojams.

JAV Liet. Bendruomenės VI-tosios Tarybos rinkimų taisyklės

RINKIMŲ BŪDAS

1. Rinkimai vykdomi reguliariomis apygardomis apylinkėse lietuvių visuotiniu, tiesioginiu, lygiu ir slaptu balsavimu.

2. Apylinkės, nepriklausančios reguliarioms apygardoms, rinkimų metu joms priskiriamos, arba iš tokių apylinkių yra sudaroma speciali rinkiminė apygarda.

3. Balsuoti rinkikai gali pasirinkti: asmeniškai mesdami balsavimo kortelę į dėžę balsavimo būstinėje, arba ją pasiūdamai apylinkės rinkimų komisijai.

4. Rinkikas balsuoja už kandidatą tos rinkiminės apygardos, kurios ribose jis gyvena.

RINKIMINĖS APYGARDOS

5. JAV LB yra padalinta į devynias rinkimines apygardas: aštuonias reguliarias apygardas su jai priskirtomis mažesniomis apylinkėmis ir specialiai sudaryta Detroito rinkiminė apygarda.

Pirmoji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari LB Vakarų apygarda. Ją sudaro Vakarų apygardai priklausančios apylinkės ir lietuviai,

gyveną šiose valstijose: Aliaskoje, Arizonoje, Kalifornijoje, Colorado, Havajuose, Idaho, Montanoje, Nevadoje, Meksikoje, Oregone, Washington, Utoje ir Wyominge. Vakarų apygardai priklauso šios apylinkės: Los Angeles, Phoenix, Portlando, San Francisco, Seattle, Santa Monica ir Colorado.

Antroji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari JAV LB Chicago apygarda. Ją sudaro Chicago apygardai priklausančios apylinkės ir lietuviai, gyveną šiose valstijose: Arkansas, Alabamoje, Illinois, Indianoje, Iowoje, Kansas, Kentucky, Louisianoje, Minnesotėje, Missisipi, Missourio, Nebraska, N. Dakotoje, Oklahomoje, S. Dakotoje, Tennesse, Texas ir Wisconsin. Chicago apygardai priklauso šios apylinkės: Auroros, Bridgeport, Brighton Parko, Cicero, East Chicago, East St. Louis, Gage Parko, Grand Rapids, Kenosha, Lemonto, Marquette Parko, Melrose Parko, Milwaukee, Rockford, Roselando, St. Louis, Springfieldo, Waukegano, West Sides, Willow Springs, Town of Lake ir Omahos.

Trečioji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari Ohio LB apygarda. Ją sudaro Ohio apygardai priklausančios apylinkės ir lietuviai, gyveną šiose valstijose: Ohio, vakarinė dalis Pensilvanijos su Pittsburghu iki linijos ties Altona (jį įskaitant) ir West Virginijos. Ohio apygardai priklauso šios apylinkės: Clevelando I-ji, Clevelando II-ji, Columbus ir Pittsburgho.

Ketvirtąją JAV LB tarybos rinkiminę apygardą sudaro Detroito ir Rochesterio LB apylinkės, Buffalo Lietuvių klubas ir lietuviai, gyveną šiose valstijose: Michigano (išskyrus Grand Rapids ir Union Pier) ir vakarinę New Yorko dalyje su Buffalo ir Rochesteriu iki Senego ežero linijos.

Penktoji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari Bostono LB apygarda. Ją sudaro Bostono apygardai priklausančios apylinkės ir lietuviai, gyveną šiose valstijose: Maine, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island ir Vermont. Bostono apygardai priklauso šios apylinkės: Bostono, Brocktono, Lawrence ir Worcesterio.

Šeštoji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari Hartfordo LB apygarda. Ją sudaro Hartfordo apygardai priklausančios apylinkės ir visi Connecticut valstijoje gyveną

lietuviai. Hartfordo apygardai priklauso šios apylinkės: Bridgeport, Hartford, New Britain, New Haven, New London, Putnamo, Stamfordo ir Waterburio.

Septintoji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari New Jersey LB apygarda, kurią sudaro šiai apygardai priklausančios apylinkės ir New Jersey valstijoje gyveną lietuviai, išskyrus Pietinės New Jersey LB apylinkės rajoną. New Jersey apygardai priklauso šios apylinkės: Elizabetho, Jersey City, Kearny-Harrison, Lindeno, Newarko ir Patersono.

Aštuntoji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari New Yorko LB apygarda. Ją sudaro šiai apygardai priklausančios apylinkės ir New Yorko valstijos rytinėje dalyje (iki Senegos ežero) gyveną lietuviai, New Yorko apygardai priklauso šios apylinkės: Amsterdamo, Bushwicko, Cypress Hills, Great Neck, Manhattan-Bronx, Maspetho, Queens, New Yorko I-ji ir Woodhaveno.

Devintoji JAV LB tarybos rinkiminė apygarda yra reguliari Pietryčių LB apygarda. Ją sudaro šiai apygardai priklausančios apylinkės ir lietuviai, gyveną šiose valstijose: Delaware, Floridoje, Georgijoje, Marylande, N. Carolinoje, Pensilvanijoje (rytinė dalis su Har-

risburgu iki Ohio apygardos rytinės ribos), So. Carolinoje ir Virginijoje. Be to, į šios apygardos ribas įeina Virgin Islands su Puerto Rico, Washington D.C. ir Panama. Apygardai priklauso šios LB apylinkės: Baltimore, Philadelphia, Pietinės New Jersey, Šiaurės rytų Pensilvanijos, Washington ir Eastono.

RINKIMŲ DATA

6. Rinkimai visose JAV vykdomi 1970 birželio 6-7. Atskirose vietovėse balsavimo laiką rinkimams skirtose dienose nustato vietos apylinkės rinkimų komisijos pagal vietos sąlygas.

RINKIMŲ KOMISIJOS

7. Vyriausią rinkimų komisiją ir rinkiminių apygardų rinkimų komisijas sudaro centro valdyba. Apygardų komisijų sudėtį centro valdyba praneša vyriausiajai rinkimų komisijai.

7a. Apylinkių rinkimų komisijas sudaro apylinkių valdybos ir jų sudėtį praneša atitinkamom apygardų rinkimų komisijoms.

7b. Vietovėse, kuriose neveikia organizuotos LB apylinkės, JAV LB tarybos rinkimams pravedti komisiją gali sudaryti atskiri asmenys, susitarę su JAV LB centro valdyba.

RINKIMAI

8. JAV Lietuvių Bendruomenės tarybą renka JAV lietuviai, (nukelta į 6 psl.)

Kardinolui A. Samore Vokietijos lietuvių padovanotas kryžius, kuris simbolizuoja pavergtą Lietuvą.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ DOVANA KARD. SAMORE

Vokietijos lietuvių vardu vyskupas A. Deksnys lietuvišką kryžių su apjuosiančiu pjautuvu, simbolizuojančiu pjautuvą ir kūjo pavergtą Lietuvą, perdavė kardinolui A. Samore, parodžiusiam Lietuvai ir lietuviams didelio palankumo.

Kryžiaus autorius yra Stasys Motuzas, gyv. Vokietijoje. Jam kardinolas A. Samore lietuviškai parašė tokio turinio laišką: Didžiai gerbiamas ir malonus p. Motuzas,

J. E. Vysk. Deksnys teikėsi perduoti man visų Vokietijos lietuvių vardu Jūsų brangią dovaną: puikų lietuvišką kryžių, kuris liudija ne tik Jūsų tautos gylį tikėjimą, kančias, bet ir jo autoriaus meniškumą sugėbėjimus.

Nuosirdžiai dėkoju Jums ir

visiems Vokietijos lietuviams už šią mano širdžiai brangią dovaną, meldamas Visagali, kad Jis priartintų jums visiems geresnius laikus, suteikdamas visą tai, ko jūsų krikščioniškos ir lietuviškos širdys trokšta. Jūsų dovana puošia mano darbą, ir bus man nuolatinis prisiminimas brangiosios Lietuvos, kurioje turėjau malonumą praleisti šešerius metus, pažinti jos gamtą, jos žmones ir pamilti ją.

Jungiu savo medaļį, kurią prašau priimti kaip mano gilią pagarbą bei dėkingumą jums pareiškimą.

Jūsų Kristuje (pas.) Antonio Card. Samore Vatikanas, 1970 kovo 27.

Kryžiaus autorius Stasys Mo-

tuzas, siųsdamas redakcijai kryžiaus nuotrauką ir kardinolo laiško nuorašą, tarp kita ko samprotavęs:

"Noriu Darbininko skaitytojam atvaizdu priminti tą liudną birželio 15, kada Sovietų Rusija klastingai okupavo mūsų tėviškelę Lietuvą. Per tuos 3 dešimtmečius tame "rojuje" mūsų sesės ir broliai nešė ir neša sunkų rusišką golgotos kryžių. Akiivaizdoje tokios žiaurios mūsų tėvynės tragedijos, man kyla mintis: ar mes tai tėvynę, kurioje gimėm, užaugom, jos laukų duonute ir kitomis gėrybėmis naudojome, dabar išsiblaškę po laisvojo pasaulio platybes, su dėkingumu prisimenam tėvynę ir padarome visą, kuo jai atsidėkotume ir pasitarnautume jos laisvei?"

J. SAKALAS

PASKUTINĖ PUOTA

3)

Šeimininkas

Mum praeitis — kaip nuostabus Dangaus ir žemės gaivalų Prasmingo sąlyčio padarinys, Mažytis titnagas, Kuris, prieš daugel amžių Kūrėjo rankų paverstas Naudingu inagiu žmogaus tarnybai Ir savo pareigą ištikimai atlikęs, Mėgėjų laikomas saugiosios vietos. Mus jaudina didingos praeities Duoti mum pavyzdžiai, Tik jie mum šiandien nedera. Tegalime pagirti tą didį vyra, Kuris, mergaitės rūbais prisidengęs, Svetur paspruko, Išvengdamas likimo savo tėvo, Ir, su pašėlusia drąsa ir gudrumu Nuplovęs bėglio gėdą, Su pergale į tėviškę sugrįžo. Bet mum papiktinantis pavyzdys Dangintis ligi Dono, Net lig Juodosios jūros Ir neiškelti savo vėliavos Prie Baltijos Karaliaus miesto bokšte.

Kunigaikštis

Į rytus kelias buvo mum Tik kelias grįžkelė į vakarus. Į rytusėjome, kur mūsų brolių Anuomet ažuolais šlamėta. Tenėjome ieškoti tautos Susigrąžinti savo tėviškei. Ieškodamies kitų tautos, Mes patysėjome kitiem į talką. Mes nešėme jiems taiką, laisvę, Gerovę, tvarką, teisingumą.

Šeimininkas

Į rytusėjote: danginotės Ir dingot be prasmės akių Nė žingsnių neaprepiamuose plotuose. Ieškodami sau taktininkų, negudriai Nuejote kitiem į talką patys. Jūs davėte garbingą vardą Dvi jūras siekiančiai valstybei, Tik kiek jūs gintaro Skaisčios padangės dvėklėsio Ten buvute nunešę? O kur jum buvo dingusi Į girių giesmes panaši Senų tėvų kalba? Kur buvo jūsų dainiai ir žyniai?

Kunigaikštis

Kiekvienas metas dėvi savo žymę. Kas tūno tamsyje, Kas pėdas mėtė klystkelius, Kas mato užkandį saulę. Kaip vėjas — koks įsiai bebūtų Smarkus ir nesuvaldomas — Negali vienu ir tuo pat metu Pūsti iš visų kraštų, Taip ir istorijos žmogus

Tetur svarbiausią vieną Vienintelę, aukščiausią Širdies ir proto užduotį. Mes statėm tautai rūmų Placius ir tvirtas sienas. Užgimti genijai Pravarčių vidų įsirengti Palikome ateinančiom kartom.

Šeimininkas

Jūs statėt milžinam Gyventi rūmų sienas. Mes jų, ne vidų įsirengti, Turėjom kelt tik skurdo palaikus Iš žiojinių siaubu griuvusių.

Kunigaikštis

Jūs patys pagerbėte mus, O nuteisti jau esame seniai. Klaidas mes savo apverktume ir kapuos. Protingas savo išmonę pagausins Ne vien tėvų laimėjimais, Bet jų ir nesėkme ir klaidomis.

Šeimininkas

Ir mes atsakome už savo darbus patys Ir renkamės sau tinkamiausią kelią. Netinka mum nė tas Gan retas pavyzdys, Kad prieš apsuptojo miesto Gynėjai sienom grūniant rinkos Ne pragalėtojo malonę, O mirtį laužo liepsnose. Mes esame laimingi, Galį apseiti, nevarginę akių Žiauriai ir siaubą Mum sukeliančiais reginiais.

Kunigaikštis

Nedelskite, kad tėviškė neginama Nežūtų su visom šventovėm, Gyvaisiais ir tėvų kapais... Ir jūsų ginklai išmesti Rūdytų pavergtosios žemės gėdai.

— Didysis Vytautas, mus vesk Kaip Žalgirio kovoj! — Sušuko vienas iš minios, Ir puolė apkabinti valdovo kojų. Bet kitas jį šalia Staiga ranka sulaukė.

Šeimininkas

Neturim nė mažiausio pagrindo Taip tragiškai žiūrėti į ateitį. Mes saugūs savo viduje. Mes galim džiaugtis savo Didžiųjų kaimynų draugyste Ir mum jų reiškiamu prielankumu, Tad jų gerumo nedera mėginti, Nė duoti jiems pagrindo įtarti Mus darant sąmokslą prieš juos Su praeities galybėmis. Tesie ramybė jum kapuos! Mes patys liekam čia Ir puotą tęsiame kartu. Sugaukit mūsų proto pergalės Trimitai! Ir mūsų žiburiai Te skelbia džiaugsmą nepaklydus.

(nukelta į 4 psl.)

Metai be Konstantino Avižonio

(Tąs iš praėjusio nr.)

JONAS PUZINAS

Iš kitų K. Avižonio studijų dar paminėtinos trys. Viena — „Stanislovo Albrechto Radvilo 'Memoriale'“ (Lietuvos Praeitis, t. I, Vilnius-Kaunas, 1940, psl. 211-292). Tai Lietuvos kanclelio Stanislovo Albrechto Radvilo 1632-1653 m. rašytų atsiminimų dalis. Nepilnų atsiminimų tekstą, išverstą iš lotynų į lenkų kalbą, 1839 buvo išleides E. Raczyński: „X. Albrichta Stanisława Radziwiłła, kancelerza w. litewskiego, Pamiętniki 1632-1653, t. I-II, 1839“. 1933 m. K. Avižonis Cartoriskų archyve Krokuvoje surado trūkstamą atsiminimų dalį ir paskelbė „Lietuvos Praeityje“.

Antra studija — „Švietimas Lietuvoje XVII-jo amžiaus pirmoje pusėje“ (Lietuvos Praeitis, t. I, Vilnius-Kaunas, 1941, psl. 541-568). Nebaigtoje spausdinti studijoje K. Avižonis plačiai nagrinėja to meto įvairias mokyklas, jų mokslo planus, kalbą apie tų mokyklų bendrąsias, bibliotekas, teatrus, spaustuves, vaistines, prieglaudas ligonines ir kt. Pirmiausia sustojama ties pradinio mokslo, kuris daugiausia buvo einamas paprastesnėse mokyklose, toliau apibūdinamas vidurinis mokslo apibūdinamas per 7 metus.

Vien jėzuitai turėjo 16 kolegijų įvairiose Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos vietose: Vilniuje, Polocke, Nesvyžiuje, Kražiuose, Orsoje, Smolenske, Lietuvos Brastoje, Gardine, Bobruiske, Pinske, Vitebske, Kaune, Naugarduke, Pasaiause, Mogiliave, Minske. Netrukus su jėzuitais ėmė lenktyniauti pijorai; jų kolegijos mokslas buvo išeinamas per 7 metus.

Turėjo vidurinių mokyklų ir nekatalikai: kalvinai (pirmoji mokykla įkurta 1539 Vilniuje, kitos — Biržuose, Kėdainiuose, Slucke, Zabludove, Nesvyžiuje, Lietuvos Brastoje, Šiluvoje ir kt.), liuteronai (Kaune, Vilniuje), arjonai, unitai ir stačiatikiai. Pagaliau gražią apžvalgą apie rusinimo politiką yra davęs straipsnyje „Bendroji rusinimo politika. Rusinimo politikos istorinė raida iki 1863m.“ (išspausdinta knygoje Kovos metai dėl savosios spaudos. Chicago, 1957, psl. 27-65).

Rūpestingas Lietuvos Enciklopedijos bendradarbis

K. Avižonis nuo pat I-jo Lietuvos Enciklopedijos tomo (1953) buvo Rusijos ir Lenkijos istorijos skyriaus bendradarbis, o nuo 1956 iki 1966 m. to skyriaus redaktorius. Be to, jis talkino daugeliu straipsnių ir iš Lietuvos istorijos. Dar suspėjo duoti medžiagos ir anglų kalba

leidžiamai Encyclopedia Lituanica.

Iš viso Lietuvos Enciklopedijai yra davęs 601 straipsnį — 58,405 eilutes. Tai sudaro apie 512 puslapių, arba maždaug vieną Lietuvos Enciklopedijos tomo. Mums, Lietuvos Enciklopedijos redaktoriams, K. Avižonio paruošti straipsniai buvo juos kiek patrumptinti, bet niekad nesulaukdavome iš autoriaus priekaištų. Jo parašyti straipsniai ir Rusijos istorijos straipsniai taip pat buvo „lietuvistiniai“, nes K. Avižonis juose visada paliesdavo ir mūsų kaimynų santykius su Lietuva. Kai kurie straipsniai yra grynai studijinio pobūdžio, pavyzdžiui, XV tome (1968, psl. 305-325) duota sintetinė apžvalga „Bajorų viešpatavimo lai-

kai, 1572-1795“. Šioje apžvalgoje K. Avižonis nušviečia to meto valstybės santvarką, santykius su Lenkija (po Liublino unijos 1569), Švedija, Maskvos valstybe, paliečia reformų bandymus, nurodo priežastis nepriklausybės galo (1795) ir pagaliau atskleidžia Lietuvos kultūrinį ir ekonominį gyvenimą.

Laikraštinio straipsnio apimtis neleidžia suminėti visų svarbiausių straipsnių, tilpusių Lietuvos Enciklopedijoje. Pabandyti bent kiek sugrupuoti reikšmingesnius lietuvininkų straipsnius.

K. Avižonis, būdamas puikus Lietuvos bajorų istorijos žinovas, yra davęs enciklopedijai daug straipsnių, susijusių su įvairiomis bajorų gyvenimo ir veiklos sritimis. Štai jie: Bajorai, Magnatai, Plikbajoriai, Ponai, Ponų taryba, Slėkta, Tarnybiniai bajorai.

Apstu straipsnių apie įvairius pareigūnus, dignitorius bei jų funkcijas: Maršalka (konvokacijos, Vyriausiojo Tribunolo,

konfederacijos, seimelio, pavieto, bajorų), Urėdai, Vaivada, Vaitas, Tijūnas ir kt. Plačiai panagrinėti įvairūs seimai ir seimeliai: Seimas sen. Lietuvoje, Seimas Lietuvos-Lenkijos Respublikoje, Karalių rinkimo taryba, Seimeliai sen. Lietuvoje, Seimeliai Lietuvos-Lenkijos Respublikoje, Priešeiminiai seimeliai, Poseiminiai seimeliai, Kaptūriniai seimeliai, Reliaciniai seimeliai ir t.t. Lietuvos teisės istorija ir teismų santvarka: Kaltė sen. Lietuvoje, Konstitucija, Pacta conventa, Paveldėjimo teisė Didžiojo Lietuvos Kunigaikštijoje, Pilietybė D. L. K. tijoje, Privilegija, Referendaras sen. Lietuvoje, Teisėjas sen. Lietuvoje, Voluina Legum, Teismai sen. Lietuvoje, Tribunolas, Teismų pareigūnai, Seimo teismas, Kaptūriniai teismai, Pilies teismai, Pavieto teismai, Žemės teismai ir kt. Socialinė ir ūkio istorija skirti šie svarbesni straipsniai: Dvarai, Stalo dvarai, Valsybini dvarai, Nuosavybė D. L. K. tijoje, Mokesčiai D. L. K. tijoje, Muitas D. L. K. tijoje, Rinkliavos sen. Lietuvoje, Tarnybiniai žmonės, Tar-

nai, Vergai sen. Lietuvoje ir daugelis smulkesnių straipsnių. Kiti stambūs straipsniai: Gudija (istorija), Kosciūška, Kosciūškos sukilimas, Lenkijos istorija, Maskva, Maskvos valstybė, Mikalojus I ir II, Mozūrai, Naugardas Didysis, Panslavizmas, Petras I, Polocko kunigaikštija, Povilas I, Pskovo respublika, Repnin, Rusija, Rusijos istorija, Rusų turkų karai, Slava, Sovietų Sąjunga (istorija), Suisčiai, Tverės kunigaikštija, Ukraina (istorija), Višnioveckiai, Vladislavas IV Vaza, Volinija, Zigmantas Vaza.

Skautas — kraštotyrininkas
Gimnazijos laikais ir studijodamas Lietuvos Universitete Kaune aktyviai veikė Lietuvos skautų organizacijose. Būdamas mokytoju. K. Avižonis organizavo skautus, atstovavo Lietuvai įvairiuose tarptaut. suvažiavimuose, kurį laiką dirbo Vyr. Lietuvos skautų štabe. Daug nusipelnė, organizuodamas jaunimo ekskursijas kraštui pažinti. Tam reikalui išspausdino: Kelios istorinės Lietuvos vietos, 1927; Kaip stovyklauti? 1933; Kaip pašliužomis šliužinėti, 1933; kartu su S. Kopolu ir I. Koniūnu paruošė 20 kelionių po Kauno apskritį, 1937.

Vėliau, būdamas perkrautas mokslinio ir pedagoginio darbo gausa, visuomeninę veiklą atidėjo į šalį, tačiau lietuvių kultūriniam darbui nesigailėjo nei laiko, nei sveikatos iki paskutinio savo gyvenimo dienų. Ir sunkiai sirgdamas ligoninėje, kiek jėgos leido, tvarkė medžiagą naujai leidžiamai Encyclopedia Lituanica.

Mirė istorikas — paliko jo darbai. Išsiskyrė iš mūsų tarpo taurus patriotas, bet jo meilė savo gimtajam kraštui bus sekintu pavyzdžiu kartų kartoms.

Katalikų Federacijos New Yorko apskrities seimelyje balandžio 12 d. Apiešimo parapijos salėje. Iš k. į d. P. Montvila, S. Lukas, A. Mazeika, B. Bobelis. Nuotr. P. Ažuolas

Apie lietuvių gyvenimą New Yorke prieš I-ji pas. karą

(Tąs iš užraeto nr.)

Pr. NARVYDAS

To instituto galva — senas žydėlis daktaras, kuris ten atėdavo porai valandų. Apžiūrėdavo ligonius, kurių nedaug tebuvo. Kadangi apie Collinso Institutą jau visi laikraščiai buvo daug rašę, tai Philadelphiaus Institutui nekaip sekėsi, nors tokių ligonių visgi atsiradavo. Kiek tas institutas veikė? Neilgai, nes valdžios agentai greitai tą institutą uždarė, ir taip tu institutų gyvavimas pasibaigė. J. Grinius, matydamas, kad tokių gydymų dienos baigiasi, perėjo į kitą biznį ir gražmenų pardavėjų atidarė. Ten neblogo jam sekėsi.

Platina knyga

Jonas Naujokas iš prigim-

ties biznierių. Be darbo neridavo. Neseniai buvo išėjusi rašytojo Upton Sinclair knyga „The Jungle“. Toji knyga sukėlė didelį susidomėjimą Amerikos visuomenėje ir atkreipė JV prezidento Teodoro Rooseveltto dėmesį.

Prezidentas paskyrė tai klaidai padėčiai iširti komisiją. Kas toje knygoje įdomiausia mum lietuviams, tai, kad ten aprašoma garsieji Chicagos „stock yards“ — gyvulių skerdyklos, kur dirbo gana daug lietuvių, su kuriais knygos autorius susipažino, gyvendamas jų tarpe. Knygoje įdėta kai kurių veikėjų pavardės ir mūsiška daina:

Sudie, kvietkeli, tu brangiausias ir t.t.

Naujokas žinojo, kad nevisi ateiviai mokėjo angliskai, todėl pamatė čia pat gerą biznį.

Knygą lietuviškai išvertė, jei neklystu, J. Laukis Chicagoje. Gavęs knygos autoriaus sutikimą, ją atspausdino nemažą kiekį ir pradėjo per laikraščius skelbti. The Jungle išvertus lietuviškai reikėtų pelkę, dumblyną, raistą. Palikta Raistas. Knyga buvo pardavinėjama po du dolerius. Tos knygos nemažai buvo išparduota.

Knygos „Raistas“ pirkėjų skaičiui sumažėjus, Jonas Naujokas surado kitą biznį. Jo brolis Petras Naujokas gyveno Brooklyn, Division Ave., netoli Marcy Ave. ir Broadway, turėjo mažą krautuvėlę, kur dirbdavo cigarus. Patį gyveno viršuje. Seimos padėtis neaiški, rodos, turėjo vieną dukterį.

Cigarai su lietuviškais vardais
Abu broliai lankydavo visus lietuviškus parengimus. Ypač Petras buvo patriotiškai nusiteikęs. Petras savo cigarus pardavinėjo lietuviškiems salionams.

Cigarai buvo pavadinti lietuviškais vardais, pav. „D. L. Kunigaikščio Gedimino“ cigaras kainavo 15 c., „D. L. Kun. Vytauto“ 2 už 25 c., o „D. L. Kun. Kęstučio“ cigarai po dešimt centų. Jonas Naujokas tapo dalininku savo brolio biznį ir pradėjo savaip tvarkyti. Jis žinojo, kad svetimieji apie Lietuvos kunigaikščius nieko nežino ir tokių cigarų neperka, tai tada praminė naują cigarų rūšį — „Johns cigars“. Pagamindavo gerus cigarus, tų cigarų rūkytojų buvo nemaža. Jonas pradėjo tai garsinti laikraščiuose. Atsiradavo ir iš kitų miestų pirkėjų lietuviškų užėgų lankytojų.

Biznis plėtojosi. Anuo laiku, persikėlęs gyventi į Brooklyną,

veikėjas Domininkas pasiėmė tų cigarų pardavinėti.

Turėjo jis seną Forduką, kuris važiuojant traskėdavo, braskėdavo, bet variklis buvo geras. Domininkas Forduką puikiai valdydavo.

Domininkas skųsdavosi, kad kai kurie salionininkai, neįėjus cigarais, delsdavo pirkti; nerėdavo, kad pats gertumei ir kitiems ten esantiems duotumei.

Sako: — uždirbi dolerį, o praleidi pusantro, tai toks čia biznis...

Susirūpinę Lietuvu

Jau buvo pasibaigęs Pasaulinis karas. JAV prezidentas Wilsonas su savo 14 punktų davė vilties, kad ir lietuviai atkurs savo valstybę. Buvo surinkta milijonas parašų ir kitais būdais daromi žygiai, kad lietuviai nebūtų pamiršti. Tada lietuviai nežinojo, kad Wilsonas buvo Lietuvos nepriklausomybės priešas, ypač jo žmona, kuri buvo į lenkų pinkles įsipyčius, kaip Paderevskio garbintoja.

Jei kas pavyko iškovoti, tai tik kai kurių kongresmanų ir senatorių dėka spaudžiant Valstybės departamentą.

Buvo tada daromi visoki susirinkimai. Beveik į visus atsilankydavo Naujokai — Jonas ir Petras.

Kartą einant iš susirinkimo, Petras ir sako:

— Štai, jei taip imtų prezidentas Wilsonas ir pripažintų Lietuvos valstybę, tai aš į Washingtoną nuvykęs jam kojas išbučiuočiau.

Toks patriotas buvo Petras. Ar Jonas Naujokas buvo toks patriotas kaip jo brolis, neteko patirti.

Laikraščio „Vienybės“ patalpose maįdydavosi nuolat buvęs fotografas Ignas Česna. Jis mėgo jumorą.

„Vienybės“ juokų skyrių „Tarkainį“ Ignas veik vienas

(nukelta į 5 psl.)

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Kritusieji už laisvę, V. Ramo-
jaus knygos apie partizanus II
tomas. Ilustracijos P. Lapės.
Kaina 4 dol.

Saunus penketukas, J. Švais-
to. Penki milžinai ir jų nuoty-
kiai. Kietais viršeliais, gražiai
ilustruota, didelio formato. 3
dol.

Pasaga iš vyšnios, A. Ba-
ranausko eilėraščiai. 2 dol.

Tiltai ir tuneliai, jaunųjų poe-
zijų rinkinys. R. Bičiūnas, J.
Bradūnas, I. Damušytė, K. Gai-
džiūnas, M. Kvietkauskaitė, M.
Pakalniškytė, T. Pautienaitė, R.
Sakalaitė, L. Švėgzdaitė, A.
Zailskaitė. Kaina 2 dol.

Po Dievo antspaudais —
Vytauto Didžiojo gados, Leo-
nardo Andriekaus eilėraščiai.
Iliustruota dail. T. Valiaus, 106
psl., didelio formato, kaina 3
dol.

Broliai balti aitvarai, H. Na-
gio eilės, kietais viršeliais, di-
delio formato. Ilustracijos P.
Gailiaus, išleido Alg. Mackaus
knygų fondas, kaina 5 dol.

Moderni mergaitė. Stasio
Ylos, 352 psl. Veikalas, atsklei-
džias mergaitės problemas, kai-
na 4 dol.

Galvės berniuko nuotyčiai,
R. Spalio apysaka jaunimui ir
senimui, kietais viršeliais 5 dol.,
minkštais 4 dol.

Kultūrinės gėlmės pasakose,
Vyt. J. Bagdanavičius II-ji kny-
ga, kaina 5 dol. Galima gauti to
pačio autoriaus ir I-ją knygą,
kaina 3 dol.

Gimtinės takais. Pr. Narvy-
do pasakojimai, kuriuos parin-
ko J. Valakas, viršelis dail. J.
Juodžio, kaina 3 dol.

Šventadienio žodis, Kun. A.
Valiūškos sekmadieniam prita-
kyti Evangelijos aiškinimai,
kaina 3 dol.

Rezistencija, R. Spalio roma-
nas, 429 psl. kietais viršeliais,
kaina 6 dol.

**Lietuviai legionieriai Vietna-
me**, Br. Vrublevičiaus išgyven-
tos dienos, kaina 2 dol.

Vysk. Pranas Brazys, jo žo-
džiai bei mintys ir gyvenimo
dienos, kaina 2 dol.

Tau Sesute, Pr. Lemberto gy-
venimas, kūryba ir prisimini-
mai, kietais viršeliais 5 dol.
minkštais 4 dol.

Visi mes broliai, Louis Evelyn,
N. P. Seserų leidinys, kaina
2.50 dol.

**Nepriklausomos Lietuvos pi-
nigai**, J. K. Kario istorija ir nu-
mizmatika, kaina 5 dol.

Trapus vakaras K. Grigai-
tytės lyrika, kaina 3 dol.

Tik tau ir man, O. B. Aud-
ronės eilės, kaina 3.25 dol.

„Awakening Lithuania“. Pro-
fesorius J. Stukas anglų kalba
aprašo lietuvių tautinį atgimi-
mą. Kaina 3 dol. Kietais virše-
liais 4 dol.

Encyclopedia Lituanica, ang-
lų kalba, I tomas, redaguotas
prof. S. Sužiedėlio. 608 psl. di-
delio formato, kietais viršeliais.
Kaina 15 dol.

**Meilė dvidešimtajame amžiu-
je**, P. Maldeikio. 5 dol.

Liepsnos ir apmaudo ašiniai,
premijuotas J. Gliaudos roma-
nas. 4 dol.

Be namų, premijuota A. No-
rimo apysaka. 3.50 dol. Taip
pat galima gauti anksčiau išlei-
stą A. Norimo novelių rinkinį
Naujas veidas. 2.50 dol.

Rugsėjo šeštadienis, Birutės
Pukelevičiūtės premijuotas ro-
manas. 236 psl. Išleido Lietu-
viškos knygos klubas. Kaina 5
dol.

Poezijos pilnatis, B. Braz-
džionio rinktinė, sudaryta iš
12 to paties autoriaus eilėraš-
čių rinkinių. Dail. A. Dociaus i-
liustruota, kietais viršeliais, di-
delio formato, 592 psl., kaina
10 dol.

Dialogas su lietuviais, Br.
Railos akimirksnių kronikos 2-
roji knyga, 560 psl., kietais vir-
šeliais, kaina 7 dol.

**Lietuvių švietimas Vokietijo-
je**, redagavo V. Liulevičius. Kie-
tais viršeliais, didelio formato,
639 psl., kaina 12 dol.

Nemarioji žemė, Lietuva pa-
saulinės poezijos posmuose. An-
tologija sudaryta A. Tyruolio,
176 psl., kaina 5 dol.

Lituanistikos darbai, redaga-
vo J. Balys, kaina 2.50 dol.

Nutuliusios dienos, Zemačių
Antano, kaina 1 dol.

Rezistencija, R. Spalio, kie-
tais viršeliais, 429 psl. kaina
6 dol.

Paulius Augius, monografija.
Didelio formato albumas. Kai-
na 17.50 dol.

Tūboto gaidžio metai, K. Ba-
rėno. 3 dol.

Prisiminimų fragmentai, K.
Musteikio. 2.50 dol.

Lentingos dienos, J. Jaškaus-
ko apysaka. 2.50 dol.

Dainų Sukuryje, populiarios
bei šokių dainos, 1 dol.

Su Daina, dainorėlis. 392 po-
puliarios lietuviškos dainos, 2
dol.

Gaunama Darbininko admi-
nistracijoje.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 7th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
Allen R. Shipley

Paskutinė puota

(atkelta iš 3 psl.)

Visais balsais jam, pritarė svečiai.
— Tuoj grius visa pilis.
Kas galit — bėkite! —
Trėsmingai tarė kunigaikštis.
Pakrikę žmonės puolė prie angos.
Pažiro akinančios šviesos.
Nauja nyki akimirka,
Ir pilį su visais svečiais
Siurpi tamsa prarijo.

Kad rytą vėl šviesius sparnus
Aukštai pakėlė saulė,
Ringavo devyngalvis slibinas
Visais keliais.
Aplink jį raitės aitrūs dūliai.
Jo akys svaides žaibais
Ir šiaušės ketera
Plieniniais žvynais.

Bildėjo erdvės taip,
Lyg milžinai iš debesų
Į žemę ristų akmenis

Keliam išgrįst per vandenynus.
Pametę galvas, žmonės pakrikai
Pakniopstom bėgo slėptis į šešėlius
Ir iš pabaiss judesių kiekvienas
Jų tyliai būrė savo ateitį.
O alkanai varnai baugiais būriais,
Nusižiūrėję lengvo grobio,
Iš pasalų žmonių sodybas puolė.

1968.5.23

III

Iš pelenų, nuodėgulių,
Griuvėsių ir kapų išdryks
Garbės žibintais žmogui milžinui
Gyvent statytų miestų bokštai.

Jo rankoj plieno laužtuvus
Pavirs deynbalse styga,
Ir saulės nubūčiuotas dykumas
Palaimos ašarom pravirkdys.

Jam žemės vidūs atsivers,
Ir akmenys sklis sietis duona.
Neš jūrų bangos į krantus
Skenduolių gintarų ir perlų rūmus.

Besparniui žmogui suplasnos
Sparnai skristi į žvaigždynus.
Aukštybių erdvės suaidės
Jam žydinčios visatos giesmės.

PASITARIMAS JAUNIMO KONGRESO REIKALU

Laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo antrojo kongreso reikalu pasitarimas įvyks gegužės 16-17 Ciurlonio ansamblio namuose, 10908 Magnolia Dr., Clevelande. Pradžiai 1 val. p.p.

Pakviesti dalyvauti jaunimo organizacijų atstovai, Kanados ir JAV LB v-bų ir jaunimo sekcijų atstovai bei jaunimo laikraščių redaktoriai. Kitų kraštų lietuviai jaunimo kongreso reikalu paprašyti pasisakyti raštu (dalyvavimas pasitarime dėl tolimų atstumų jiems neįmanomas).

Bus pasisakoma dėl bendro JK pobūdžio ir jo programos bei diskutuojama specifiniais jo

surengimo klausimais: dėl vietovių bei datų, kultūrinių, sporto bei pramoginių parengimų vietos bei apimties, stovyklavimo būdo ir stovyklų organizavimo detalių. Bus aptartos JK ruošti komisijos, jų sudėtis, pasiskirstymas, atsakomybė bei sudarymo būdai ir bus mėginama tame pasitarime sudaryti jų branduolį.

Pakviestųjų organizacijų vadovybės yra paprašytos iš anksto pranešti dalyvių skaičių bei pasiūlymus dėl pasitarimo darbo tvarkės. Iki šiol gautas pranešimas iš Akademikų Skautų Sąjungos pirm. L. Griniaus, kad jų delegaciją sudaryti pavesta

S. Gedgaudienei iš Clevelando. Akademinių prosvaitių red. A. Pakalniškis, Jr., pažadėjo pats dalyvauti, Kanados LB pirm. dr. S. Cepas, pažadėdamas atvykti, rašo, kad Kanados jaunimo sekcijos pirm. G. Breichmanas sudarė pajėgią delegaciją iš lietuviškam gyvenime veikliai besireiškiančio jaunimo.

Maloniai laukiame pasisakymų ne tik iš pakviestųjų organizacijų atstovų, bet ir iš visų lietuvių, kuriems rūpi mūsų jaunimo reikalai ir antrojo JK pasisėkimas.

Pasitarimo posėdžiai atviri.

Pasisakymus raštu prašome siųsti PLB valdybos vykd. vicepirm. dr. A. Butkaus adresu: 2370 Canterbury Rd., Cleveland, Ohio 44118.

Pasitarimą kviečia ir jo darbotvarkės pravedimu rūpinasi PLB valdybos įgalioti nariai. Pasitarimą globoja LB Ohio apygardos jaunimo sekcija ir I ir II LB apylinkių valdybos.

Antanas Butkus
PLB valdybos
vykdamosis vicepirmininkas

Hartford, Conn.

Pavasariniai parengimai

Balandžio 11 Hartfordo ramovėnai tradiciniu savo baliumi atidarė Hartfordo lietuvių kolonijos pavasarinį sueigų sezoną. Aldona Saimininkienė ir Danguolė Banevičienė, įjungusios talkon būrį aktyvesnių ramovėnų rėmėjų, salės dekoracijomis maloniai nustebino vakaro dalyvius. Už langų besiblaškant žvairbiom Connecticut vėjui ir tebetirpstant takų pakraščiuose vėlybo sniego puse, Hartfordo lietuvių klubo salėje pražydė pavasaris. Tarp placiažiedžių scenos magnolijų kukliai rymoję "lapuoti" berželiai, o žalių kaspinų jūroje palubėjų suposį įvairiaspalviai gėlių žiedai.

Ramovėnų skyrusios pirm. ninkas P. Simanauškas, taręs sveikinimo žodį, salės sceną perleido Vitaliui Zukauskui. Tuoju pabiro juokingos sakmės, vaizdingi nuotykių, "sek-mės ir nesėkmės". Salėje neliko nesijuokiančių. Hartfordiečiai dar kartą įsitikino, kad Vitalis Zukauskas apdovanotas pasakotojo ir vaidintojo talentu.

Vėliau, geram orkestrui grojant populiariąsias melodijas, skaniai pagaminta vakariene subūrė visus maloniom pašnekesiam prie valgiais garuojančių stalų. Vakariene pasibaigus, svečiai deldami skirstėsi namo, o rengėjai patenkinti prastarė, kad piniginis balansas aiškiai pasviręs įplaukų pusėn. Malonu. Tai bus geras atramos taškas vykdamam ramovėnų numatytus kultūrines veiklas planus (šiuo metu dar neskelbiamus). Ramovėnai kviečia apylinkių lietuvių išvykoti į West Point karo akademiją. Ši išvyka numatyta gegužės mėnesio gale.

Balandžio 18 Hartfordo lietuvių klubas, padrąsintas ramovėnų pasisekimu, surengė savo rėmėjų balių.

Lietuvoje 1969 mirė šie kunigai

Kauno arkivyskupijoje
Kun. Povilas Dumšė, Juodaičių klebonas, — sausio 11; kun. Antanas Brazaitis, Kalnųjų altaris-ta, — kovo 22; kun. Juozas Susnys, Radviliškio altaris-ta — gegužės 15; kun. Rapolas Pukys, Lapių klebonas, — rug-piūčio 30.

Vilniaus arkivyskupijoje
Kun. Jonas Babilius, Sventė-žio klebonas, — gegužės 29; kun. Feliksas Sruoginis, Kapsu-ko altaris-ta, — lapkričio 11.

Vilniaus arkivyskupijoje
Kun. Juozas Dubietis, invali-das Vilniuje, — kovo 1; kun. Pranciškus Radziševskis, Nemen-cinės altaris-ta, — spalio 12.

Kun. P. Geiščiūnas, Balso reikalų vedėjas, chigiečių tarpe. Iš k. į d. J. Mackevičius, J. Janušaitis; kun. Pauperas, Balso gen. sekretorius A. Džirvonas, O. Zailskienė, kun. P. Geiščiūnas, p. Zailskis, dr. B. Motušienė, K. Kasakaitis, A. Uselis, A. Gintneris ir Chicago apskrities pirm. V. Šimkus. Nuotr. P. Maletos

Kun. Pr. Geiščiūnas susipažino su Chicago balfininkais

Balso reikalų vedėjas kun. Pranas Geiščiūnas apie vieną savaitę viešėjo Chicagoje. Ta proga balandžio 12 jis skaitė labai įdomią paskaitą Mokytojų sąjungos suruoštame simpoziume ir dalyvavo Chicago Balso apskrities metiniame susirinkime. Tiek susirinkime, tiek ir mažesniai Balso darbuotojų būreliui Sarkos restorane Balso reikalų vedėjas kun. Pr. Geiščiūnas padarė išsamius pranešimus apie Balso šakotą veiklą.

apie lėšų telkimo problemas ir prisiminė okupuotoje Lietuvoje išeinančios spaudos puolimus prieš Balfą ir jo įtakingesnius veikėjus.

Tokie puolimai rodo, kad okupantas nemėgsta Balso ir kad Balso veikla kenkia jų propagandai. Jis prisiminė vargstančius lietuvių už geležinės uždangos ir tolimoje šiaurėje ir pavyzdžiais pailiustravo, kokią džiaugsmą neša vargstan-tiem Balso parama. Jis visu-

vargstančiųjų vardu pareiškė padėką ir Chicago Balso darbuotojams ir visiems geros širdies lietuviams savo auka įgalinusiems testis sekmingai Balso veiklą ir vykdyti artimo meilės darbus. Pažymėjo, kad ir studijuojančiam jaunimui Pietų Amerikoje ar Vokietijoje yra suteikiam parama, kas palengvina jų studijas. Nusiskundė, kad kai kuriose didelėse lietuvių kolonijose Balso veikla vykstanti lėčiau ir tai atsitinka, kad neturima gerų talkininkų, tuo tarpu Chicago galėtų būti pavyzdžiu daugeliui kolonijų, nes Balso vajai vykdomi rinkėjams einant iš namo į namą, aplankant kiekvieną lietuvių.

Atvirame pokalbyje daugelis klausimų buvo paliesta ir visos pastabos bei siūlymai būsiai labai naudingi Balso darbuotojams ateityje. Ta proga sveičias, lydėmas Chicago Balso apskrities pirmininko Valerijono Šimkaus, aplankė lietuviškuosius židinius — laikraščių redakcijas, pabuvojo kultūrinuose rengimuose, aplankė stambesnius Balso rėmėjus, su jais asmeniškai susipažino ir gerėjosi Chicago lietuvių veikla.

Kaip žinia, Chicago Balso apskritis praėjusio vėjau metu surinko apie 26,000 dol.

Jurgis Janušaitis

Mirė teisininkas a.a. Petras Gureckas

WATERBURY, CONN.

Balandžio 13 Waterburio lietuviškiesiems kapai priglaudė dar vieną taurų lietuvių — teisininką Petrą Gurecką.

Velionis buvo gimęs 1890 lapkričio 13 Užpaliuose, ūkininko šeimoje. Netrumpa jo žemiška kelionė, atžymėta gražiais darbais ir dideliais pergyvenimais.

Petrapilyje baigė Sv. Kotrynos gimnaziją ir ten pradėjo teisės mokslus studijuoti. Tačiau tuo metu universitetui baigti negalėjo (pašaukė į caro kariuomenę) Su karo inžinerijos pulku pirmojo pasaulinio karo metu pateko Galicijon ir ten kariavo prieš austrus. Buvo sužeistas. Pasveikęs pateko Imperatoriškon Karo Inžinerijos mokyklon Petrapilyje. Ją baigė karininko laipsniu ir buvo paskirtas į Baltgudiją fortifikacijų darbam.

Kai 1917 kilo revoliucija, jis aktyviai organizavo lietuviškus karo dalinius, pradedant lietuvišku batalionu Smolenske.

Balandžio 25 Hartfordo apylinkių pabaltiečiai rinkosi į Statler Hilton viešbutį — į metinį tradicinį balių.

Gegužės 9 Hartfordan atvykta Philadelphia lietuvių choras. Prie jo prisijungus Hartfordo "Aido" chorui, tą vakarą hartfordiečiai girdės dviejų chorų jungtinį koncertą.

(bs)

Panevėžio vyskupijoje

Kun. Jonas Būbas, Pandėlio klebonas, — kovo 19; kun. Antanas Mikonis, Šilų altaris-ta, — gegužės 4; kun. Juozas Melys, Traupio altaris-ta, — rugpiūčio 14; kun. Povilas Drumžlys, Truskavos klebonas, — rugsėjo 25.

Telšių vyskupijoje
Kun. Domininkas Audzevičius, Tenenių klebonas, — sausio 29; kun. Justinas Juodaitis, Kražių altaris-ta, — vasario 3.

1970 metais mirė

Kun. Jonas Stelmokas — kovo 6, kun. Kazys Banionis, Vilniaus vyskupijos, — vasario mėn.

Kunigai prašomi pasimelsti už mirusius kunigus ir atlaikyti mišias.

IŠ VISUR

— Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphia Klubas gegužės 3 Sv. Andriejaus parapijos salėje rengia Esteros Bendžiūtės rankdarbių parodą. Šios darbšties lietuviškas vertingus darbus bus galima apžiūrėti nuo 11.30 val. iki 4 val. popiet. Parodos lankytojai turės progą laimėti loterijoje vieną iš gražių E. Bendžiūtės rankdarbių ir pabendrauti prie kavutės. Rengėjos maloniai kviečia visuomenę gausiai atsilankyti.

— Stasys Barzdukas, PLB valdybos pirmininkas, atsigulė į ligoninę sveikatai patikrinti. Jis yra dr. H. Brazaičio globoje.

— Petro Baltuonio medžio skulptūros kūrinių paroda rengiama Rochesterio, Sv. Jurgio parapijos salėje, gegužės 2-3. Parodą rengia Rochesterio Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius.

— Dail. A. ir A. Tamošaičių kūrinių paroda balandžio 25-30 vyksta Kanados ambasadoje Washingtone. Abu dailininkai, su savo audiniais ir tapybos darbais dalyvavę daugelyje parodų Kanadoje ir JAV, Kanados vyriausybės apdovanoti šimtmečio medaliu už dailės veiklą kanadiečių tarpe, dabar buvo pakviesti Kanados ambasados Washingtone.

— Tėv. L. Andriekus, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, šią savaitę dalyvauja Amerikos ir Kanados pranciškonų provincijų suvažiavime Wappingers Falls, N. Y. Suvažiavimai šaukiami kas pusmetį bendrai vienuolinei veiklai ugdyti ir derinti.

— Sibiro maldaknygės vaizdas, dail. V. K. Jonyno meniška pastabos ir užbaigtas, jau išsiųstas į Lietuvių kankinių koplyčią Romoje kartu su kitais darbais.

— Jaunimo Simpozijumas, kurį organizuoja JAV LB centro valdyba, įvyks gegužės 2-3 Chicagoje, University of Illinois Circle Campus patalpose. Graži didžiulė auditorija ir kambariai posėdžiams gauti nemokamai. Auditorija įrengta moderniai, su puikia garsoakabų sistema ir labai tinka šiam uždaviniui.

— Vilko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas balandžio 21 išvyko į Tolimuosius Rytus. Gegužės mėn. pradžioje lankysis Australijoje. Numato grįžti į New Yorką apie gegužės mėn. vidurį. Dr. Valiūni išvykus, Vilko pirmininko pareigas eina vicepirmininkas dr. B. Nemickas. (E.)

— Audronė Kubiliūtė JAV LB V Tarybos yra patvirtinta centro valdybos jaunimo reikalų vadove.

— Lietuvių jaunųjų mokslininkų paroda, kurią ruošia Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Chicago skyrius, įvyks gegužės 3, sekmadienį, Jaunimo centre, Chicagoje. Jaunuoliai (High School lygio), norį šioje parodoje dalyvauti, informacijos reikalauja kreipiasi į sąjungos pirm. Viktorą Jautoką, tel. 778-0699.

— Nijolės Vedegytės-Palubinskienės meno kūrinių paroda gegužės 2-3 Kanados Lietuvių Katalikių Moterų draugijos Priskėlimo parapijos skyrius rengia Priskėlimo parapijos parodų salėje, Toronte.

— Lietuvių Tautinių Namų bendrovės metinis susirinkimas įvyks gegužės 3, sekmadienį, B. Pakšto salėje, Chicagoje.

— Kanados lietuvių filatelistų parodos, surengtos balandžio 12 ir 19 Toronte ir Hamiltone, o taip pat Steigiamojo Seimo 50 m. sukaktį primėn specialus vokas atžymėti amerikiečių filatelistų laikraštyje "Linn's Stamp News" balandžio 6 d. laidoje.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų centro valdybos pirm. dr. S. J. Matas (d.) kalbasi su Los Angeles skyriaus pirmininku inž. V. Vidigiriu. Architektų inžinierių suvažiavimas šiais metais šaukiamas gegužės 30 ir 31 Toronte.

JAV LB ŠEŠTOSIOS TARYBOS RINKIMAI

(atkelta iš 3 psl.)

ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus ir registruoti LB apylinkėse.

9. Rinkimų sąrašus sudaro apylinkių valdybos raidyno eile, pažymėdamos juose rinkimo pavardę, vardą ir adresą.

10. Rinkimų sąrašai apylinkių rinkimų komisijoms įteikiami ne vėliau kaip iki 1970 gegužės 24. Registracija apylinkėse vykdoma ir toliau. Į sąrašą rinkimas gali būti įtrauktas pačia rinkimų dieną atvykęs balsuoti.

Dailininkas ir aktorius Jonas Keliūnas kalba savo kūrinių parodoje gegužės 18. Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone. Jis vaidina "Bubulyje ir Dundulyje".
Nuotr. S. Urbono

A. P. Gureckas

(atkelta iš 5 psl.)

čius aplinkybėm, buvo atskirtas nuo šeimos, kuri laimingai pasitraukė į vakarus. Jis pats ilgai slapstėsi. Aukštaitijoje, kad neišvežtų į Sibirą, vėliau įsiūnė į Raudonplūgnės durpynus Kazlų Rūdoje. Dirbo kaip paprastas darbininkas. Po kurio laiko jam pasisekė gauti net raštinės darbą.

Prieš nepilną dešimtmetį jam nusisypsojo laimė — gavo leidimą išvykti į Ameriką pas šeimą. Tai buvo daugiausia jo sūnaus Algimanto nuopelnas. Buvo pasiekta net ambasadorius Stevensonas, senatorius K. Keatingas ir Pittsburgho universiteto kancleris, kuris net asmeniškai kreipėsi į Chruščiova.

Ir taip 1961 kovo 12 velionis pasiekė šią šalį ir po ilgos odisejos prisijungė prie savo šeimos.

Truputį pailsėjęs, jis įsijungė visuomenininko veikloni ir pradėjo dirbti Balfo centre. Gyvendamas Waterbury, Conn., buvo aktyvus bendruomenininkas, talkino visai eilei kitų organizacijų, buvo baltininkas, ankstyvas Lietuvos Fondo simpatininkas.

Buvo giliai religingas, malonaus ir linksmo būdo žmogus, visiem draugiškas ir jautriai nuosiūdas. Užtat ir jo karstą puošė ne tik gėlių puokštės, bet ir waterburiečių aukos Balfui, Lietuvos Fondui, kad padidintų velionies įnašą.

Paskutinės religines apeigas atliko ir gedulo mišias atlikė velionies brolelis kun. F. Gureckas. Mišių metu giedojo Kazys Seliokas ir Jonas Brazauskas, vargonais grojo komp. A. J. Aleksis.

Į kapines palydėjo jo artimieji ir gausus būrys waterburiečių. Prie kapo Lietuvos Bendruomenės ir eilės organizacijų vardu atsisveikinimo žodį tarė J. Brazauskas.

Išsėkis ramiai, brangus tėvynės sūnau, taip kruopščiai atlikęs savo žmogiškąją pareigą ir palikęs kilnios sielos ir jautrios širdies žmogaus pavyzdį. Tas gražus pavyzdys tegu būna

LB TARYBOS KANDIDATAI

11. Renkamasis LB tarybos narių skaičius yra 37.

12. Būti rinkamu į LB tarybą turi teisę kiekvienas lietuvis, įtrauktas į apylinkės rinkimų ir sulaukęs 18 metų. Pastaba: kandidatais negali būti rinkimų komisijos nariai.

13. Kandidatų sąrašą rinkiminės apygardos rinkiminei komisijai gali siūlyti ne mažiau kaip 10 rinkimų grupė ir tame sąraše negali būti daugiau kaip 7 kandidatai. Apygardoje pasiūlytų renkamųjų kandidatų skaičius turi būti ne mažiau 10. Nesusirandant 10 kandidatų, centro valdyba, apygardai prašant, išimties keliu gali leisti išstatyti ir mažiau kandidatų.

14. Kandidatų sąrašas:

a. nurodoma, kad tai yra kandidatų sąrašas JAV Lietuvių Bendruomenės VI-tosios tarybos rinkimams,

b. įrašoma kandidato pavardė, vardas, amžius, profesija ir adresas,

c. nurodoma apylinkė, kurios rinkimų sąraše kandidatas yra įtrauktas,

d. priedamas kandidato sutikimas būti rinkamu,

e. nurodomi kandidatų siūlytojų vardai ir pavardės, paliudyti jų pačių parašais,

f. nurodomas sąrašo įgaliotinis, reikalui esant, susižinoti ir nurodomas įgaliotinio adresas.

15. Kandidatų sąrašai rinkiminio apygardų rinkiminės komisijoms įteikiami ne vėliau kaip iki 1970 balandžio 30 (pašto antspaudu data). Tas pat asmuo kandidatų tegali būti tik viename sąraše ir tik savo gyvenamoj rinkiminėje apygardoje.

16. Kandidatų sąrašai su trūkumais grąžinami pataisyti per tris dienas, taiti jie turi atlikti per 7 dienas nuo sąrašo grąžinimo datos.

APYLINKIŲ RINKIMŲ KOMISIJOS

17. Apylinkių rinkimų komisijas, ne vėliau kaip iki 1970 balandžio 26, sudaro JAV LB apylinkių valdybos ir jų sudėtį praneša savo rinkiminio apygardų rinkimų komisijoms ir vyriausiajai rinkimų komisijai.

18. Apylinkių rinkimų komisijos:

a. ne vėliau kaip iki 1970 gegužės 15 praneša savo rinkiminio apygardų rinkimų komisijoms ir įregistruotų rinkimų skaičių,

b. ne vėliau kaip iki 1970 gegužės 21 išsiunčia rinkimams balsavimo kortelės su savo rinkiminio apygardų kandidatų sąrašais,

c. parūpina balsavimo patalpas ir dėžes balsų kortelėms,

d. rinkimams skirtu metu, pagal vietos sąlygas, nustato balsavimo laiką ir jį praneša rinkimams (skelbiant spaudoje ir kitaip), paskelbia tvarką ir nurodo adresą balsavimo kortelėms atsiųsti paštu,

e. budi balsavimo patalpoje rinkimų metu (bent du rinkiminės komisijos nariai),

f. surašo rinkimų protokolą su jų eiga bei duomenimis ir jį pasirašo,

g. ne vėliau kaip per dvi paras po rinkimų pabaigos išsiunčia rinkimų protokolą savo rinkiminės apygardos rinkimų komisijai,

h. visą rinkimų medžiagą saugoja iki atskiro vyriausios rinkimų komisijos patvirtymo.

BALSAVIMAS RINKIMŲ PATALPOJE

19. Balsuoti pradedant, apylinkės rinkimų komisija, dalyvaujant taip pat rinkimų patalpoje esantiems rinkimams, patikrina balsavimo dėžę, ją uždaro ir kraštus apklijuoja, pa-

paskata pasilikusiem ir gili paguoda liūdinčiai našlei Marijai ir sūnui Algimantui su šeima.

liekant atitinkamą plyšį balsam įmesti.

20. Rinkimo prašoma, rinkimų komisija jam paaiškina rinkimų tvarką. Agitacija balsavimo patalpoje neleidžiama.

21. Rinkimas balsuoja asmeniškai, kitą įgaliojoti už jį balsuoti negali.

22. Balsavimo kortelėje rinkimas pažymi ne daugiau kandidatų, negu jo rinkiminei apygardai yra paskirta mandatų. Mažiau žymėti galima. Kortelės su daugiau pažymėtų kandidatų, taip pat su įrašais, pastabomis, sąmoningais gadinimais laikomos negaliojančiomis ir jų skaičius pažymimas protokole.

23. Balsavimo kortelės rinkimams gali būti išduotos tik rinkimų komisijos. Gavėjų pavardės atžymimos rinkimų sąraše. Vienam rinkimui gali būti išduota tik viena balsavimo kortelė.

24. Vietoj pamestos balsavimo kortelės, rinkimui prašant, balsavimo patalpoje duodama nauja kortelė.

Balsavimo kortelė taip pat duodama ir rinkimų metu įsiregistravusiam balsuotojui (apie tai atžymima rinkimų protokole).

25. Balsavusis atžymimas apylinkės rinkimų sąraše.

26. Balsavimui pasibaigus, rinkimų komisija vėl patikrina balsavimo dėžę, ją atidaro ir suskaičiuoja į ją įmestas kortelės, atskirdama galiojančias nuo negaliojančių.

27. Iš galiojančių kortelių suskaičiuojami už kiekvieną kandidatą paduoti balsai ir jie atžymimi rinkimų protokole.

BALSAVIMAS PAŠTU

28. Rinkimas, balsuodamas paštu, pasirūpina du vokus ir, pažymėjęs balsavimo kortelėje ne daugiau kandidatų, negu jo rinkiminei apygardai yra skirta mandatų, kortelę deda į voką, jį užlipina ir deda į didesnį voką, kurį adresuoja savo apylinkės rinkiminei komisijai jos duotu adresu. Taip pat di-
džiajame voke nurodo ir savo vardą, pavardę ir adresą. Savo adreso nenurodžius, balsavimas laikomas negaliojančiu.

29. Balsavimo laiškas rinkimų komisijai išsiunčiamas ne vėliau kaip 1970 gegužės 31 (pašto antspaudu data). Rinkimas balsavimo laišką gali įteikti ir asmeniškai rinkimų komisijos nariui rinkimų dieną ar anksčiau.

30. Apylinkės rinkimų komisija paštu ar asmeniškai gautus balsuojančių laiškus atidaro rinkimų patalpoje pasibaigus rinkimams. Išėjus mažuosius balsavimo vokus, juos sumaišo, suskaičiuoja ir atplėšia, išima balsavimo kortelės, atskiria galiojančias nuo negaliojančių, iš galiojančių suskaičiuoja balsus už kiekvieną kandidatą ir duomenis atžymi bendrajame rinkimų protokole.

31. Rinkimai, nepriklausą vietinėms LB apylinkėms ir įsiregistravę LB centrinėje apylinkėje, gali balsuoti paštu.

32. Šiam tikslui centrinės apylinkės valdyba sudaro šioje apylinkėje registruotų rinkimų sąrašą pagal rinkimines apygardas ir jį įteikia centrinės apylinkės rinkimų komisijai ne vėliau kaip iki 1970 gegužės 10.

33. Centrinės apylinkės rinkimų komisija rinkimus praveda kaip ir apylinkių rinkimų komisijos, tik ji balsuotojui išsiunčia tos rinkiminės apygardos kandidatų sąrašą, kurioje rinkimas gyvena, ir po balsavimo kiekvienai rinkiminei apygardos komisijai surašo atskirą protokolą.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

KĄ DARYTI SU TOKIA ŽMONA?

Klausimas

Ką Tamsta man patartum daryti su žmona, kuri uždirba beveik tiek pat, kiek aš, kuri turi savo atskirą taupomąją sąskaitą, kuri išleidžia šimtus savo pasipuošimui ir kuri kelia didžiausią triukšmą, kai aš pavėluoju jai savaitinius mokėjimus namam ir vaikam išlaikyti?

Nusikraustas vyras, Amerika

BALSAVIMAS PER LB CENTRINĘ APYLINKĘ

31. Rinkimai, nepriklausą vietinėms LB apylinkėms ir įsiregistravę LB centrinėje apylinkėje, gali balsuoti paštu.

32. Šiam tikslui centrinės apylinkės valdyba sudaro šioje apylinkėje registruotų rinkimų sąrašą pagal rinkimines apygardas ir jį įteikia centrinės apylinkės rinkimų komisijai ne vėliau kaip iki 1970 gegužės 10.

33. Centrinės apylinkės rinkimų komisija rinkimus praveda kaip ir apylinkių rinkimų komisijos, tik ji balsuotojui išsiunčia tos rinkiminės apygardos kandidatų sąrašą, kurioje rinkimas gyvena, ir po balsavimo kiekvienai rinkiminei apygardos komisijai surašo atskirą protokolą.

RINKIMINIŲ APYGARDŲ RINKIMŲ KOMISIJOS

34. Rinkiminio apygardų rinkimų komisijos:

a. rūpinasi, kad rinkiminės apygardose laiku būtų pasiūlyti reikiamas LB tarybos kandidatų skaičius, ir iš gautų bei teisėtai pripažintų kandidatų sąrašų ne raidyno, bet burtu keliu sudaro bendrą savo rinkiminės apygardos kandidatų sąrašą.

b. ši kandidatų sąrašą iki 1970 gegužės 10 praneša vyriausiajai rinkimų komisijai, savo rinkiminės apygardos apylinkių valdyboms bei rinkimų komisijoms ir skelbia spaudoje,

c. pagal gautus iš apylinkių rinkimų komisijų duomenis paruošia reikiamą balsavimo kortelių kiekį ir ne vėliau kaip iki 1970 gegužės 12 šias kortelės išsiunčia savo rinkiminės apygardos apylinkių rinkimų komisijoms,

d. rūpinasi, kad ap-kėse būtų kaip reikiant ir laiku pasiruošta rinkimams, todėl jas tinkamai prižiūri.

(nukelta į 7 psl.)

LMK Federacijos New Yorko klubas savo surengtoje Atvelykio popietėje laimėjimam leido dail. K. Zoromskio paveikslą, kurį laimėjo M. Klivickienė, šalia — J. Klivickas.
Nuotr. R. Kisieliūnas

PLOKŠTELIŲ ĮSPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už 5.50 dol. su persiuntimu

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės. Atskrend sakalėlis. Treji gaidžiai negiedojo. Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis. Ramovėnų maršas, Trijų seselių. Pasisėjau žalia rūta, Kur bėga šėsupė, Plaukia žaselė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai. Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainu dainele. Tvkus buvo vakarėlis, Kam šere žirgeli, Tylus vakaras. Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas. Per tam sia naktelę, Pasėjau dobilą. Ar aš ne vyneslė. Uncių tupi trys pulkeliai. Trvs sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno. Du gaideliai. O čia. čia. Oi lekia, lekia. Jotiau diena. Suteims tamsi naktelė. Aušta aušrelė, šviesi parazėlė. Tris dienas, Šia naktelė. Jai nerūpėjo. Vai tu žirge, Žalia girelė, Žalia liepelė, Garvys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistu ir choro 11 liet. dainų: Mergužėle brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šia naktelė, Prieš tolina kelione, Užstalės daina, Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi tu Jieva, Jievužė, Augu pas tėvelį Stikliukėli. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistic, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėlė, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutės — lelijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaras akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agunėlė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpo daina. Dzindzi, Mikita. Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo. Šia nedėlėle, Plaukia Nemunėlis, Mūsų šaukimas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvių Tautiniai Šokiai, Aštuonytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruskos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis. Išleido J. Stukas, Mono 2 dol.

Linksmų Kalėdų. Rūtos ansamblio padainuota: Leiskite rasi, Tyliają naktį, Piemenėliams, Nakties tyloj, Gul šiandiena, Linksmą giesmę, Sveikas Jėzau gimusis, Tylia naktį, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjom angelus, Šventa naktis ir Angelai gieda danguje. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Kanklės. Tautinio kanklių ansamblio, vad. O. Mikulskienės: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motinėle, Rugučiai, Lenciugėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Sveikas Jėzau, Siuntė mane motinėle, Kepurinė ir Per giria, girelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuotos liaudies dainos: Plaukia Nemunėlis, Subatos vakarėlį, Graži daineliu, Buvo gera gaspadinė, Per giria, girelę, Tūkstantis žingsnelių, Šalta žiemuzė, Per Klausučių ulytėlę, Vilniaus kalneliai, Pragėriau žirgėlį, Praded aušrelė aušti, Ar aš tau, sese, nesakiau, Pasėjau linelius, Daug daug dainelių, Mylėjau mergelę, Bijunėlis žalias, Kai aš turėjau kaimę mergelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Vėl dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Mes su rūtom, Atskrend sakalėlis, Motulė mane barė, Kas subatos vakarėlį, Šeriau žirgėlį, Gegutė raiboji, Ant kalno karklai, Sukyniau skynimą, Du broliukai kunigai, Šeriau šeriau sau žirgėlį, Kur tas šaltinėlis, Augo kieme klevelis, Ant kalno mūrai, Eisim, brolieliai, namo. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Rūtos ansamblio ir sol. Lionė Juodytė dainuoja: Aš mėgstu mėlynąjį dangų, Kaip gražiai žiba žvaigždutės, O kai aš. Sa-kyki, upeli, Džinguliukai, Ko liūdi, berželi, Sveiki, broliai, Greitai išvažiuosiu. Aš berniui nesisūliu, Kur banguoja Nemunėlis, Ar negaili, seserėle, rūtelių. Pasakyk, čigone miela. Kai aš grėbiau lankoj šieną, Ant melsvo ežero bangų, Tur bernelis vieną mintį ir Kaip slaptingai. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Virš išvardintos trys ilgo grojimo plokštelės su persiuntimu už 5.50 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje.

LB Tarybos rinkimai

(atkelta iš 6 psl.)

kamai instruktoja, palaikydamos ryšį su rinkimų komisijomis bei apylinkių valdybomis, e. Iš apylinkių rinkimų komisijų atsiųstų duomenų per tris dienas paruošia rinkimų apygardų rinkimų suvestines, suskaičiuoja galiojančius ir negaliojančius apygardos balsus, pagal balsų daugumą nustato tos apygardos išrinktus į tarybą narius ir kandidatus, surašo rinkimų protokolą ir pasiunčia vyriausiajai rinkimų komisijai.

VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

35. Vyriausioji rinkimų komisija:

- rūpinasi rinkimų tvarkinimu bei sėkmingumu,
- šiam tikslui palaiko artimą ryšį su rinkimų apygardų bei kitomis rinkimų komisijomis ir su LB organais,
- rinkimų reikalais teikia informaciją savo bendraraščiais ir per spaudą,
- skelbia išrinktos tarybos sudėtį apygardomis, pagal apygardų rinkimų komisijų protokolų duomenis,
- surašo bei pasirašo rinkimų protokolą ir rinkimų duomenis praneša JAV LB centro valdybai bei skelbia spaudoje,
- rinkimams pasibaigus, vyriausios rinkimų komisijos protokolus ir kitą medžiagą persiunčia JAV LB centro valdybai.

SKUNDAI

36. Skundai dėl rinkimų teisėtumo įteikiami šia tvarka:

- skundas rašomas JAV LB garbės teismui, o nuorašas įteikiamas skundžiamai LB institucijai,
- skundai įteikiami per 7 dienas rinkimams pasibaigus,
- Garbės teismo sprendimas yra galutinis.

RINKIMŲ ĮSITEISĖJIMAS

37. Rinkimams pasibaigus jie įsiteisėja per 10 dienų. Esant skundams, rinkimai įsiteisėja garbės teismui skundus išsprendus.

38. Rinkimams įsiteisėjus, vyriausioji rinkimų komisija per 7 dienas oficialiu aktu skelbia JAV LB VI-sios tarybos sudėtį ir kandidatus ir tuo savo darbą baigia.

39. Rinkimams įsiteisėjus ir juos paskelbus, šios taisyklės ir pagal jas veikiančios organai nustoja veikti.

MANDATŲ PASKIRSTYMAS

Mandatų paskirstymas apygardomis padarytas vadovaujantis JAV LB V-sios tarybos 1967 m. rinkimų duomenimis, nes toks paskirstymas centro valdybos posėdžio buvo rasta tiksliausi.

(Toliau taisyklėse duodama atstovų paskirstymo lentelė, kurią perrašome spausdintu patogesne tvarka. 1967 balsavo 9124 asmenys, atstovų buvo 37, taigi vieno atstovo renkamas balsų skaičius buvo 246. 59459.

Toliau iš centro valdybos paduotos lentelės nurašom atskirai apygardoms: kiek kiekvienoje 1967 balsavo ir kiek pagal tą balsų skaičių dabar turi tekti jai atstovų būsimoj taryboje:

Bostono apygardoj 1967 balsavo 591, jai tenka būsimoj taryboje 2,39665 arba 2 atstovai.
 Chicago — 3792 — 15.
 37747 — 15,
 Detroito — 880 — 3,56861 — 4,
 Clevelando — 1225 — 4, 96767 — 5,
 Vakarų — 368 — 1,49233 — 2,
 Pietryčių — 611 2,47775—3, 75 — 3,
 New Jersey — 531 2.15333 — 2,
 New York — 551 — 2,23444 — 2,
 Hartford — 575 — 2,33176 — 2. — Red.)

Batūno metinė konferencijoje, kuri buvo balandžio 18 d. Pacem in Terris salėje Manhattene. Kalba Panamos ambasadorius prie JT prof. Didimo Rios, dešinėje konferencijos pirm. prel. J. Balkūnas, kairėje sekretoriai — Vytautas Jurgėla ir Olgerd Balodis. Nuotr. V. Maželis

BATUNO METINĖ KONFERENCIJA NEW YORKE

New Yorke veikia pabaltiečių bendrinė organizacija, pasiūdinusi BATUN vardu — Baltic Appeal to the United Nations. Jos tikslas kelti tų kraštų laisvės bylą Jungtinėse Tautose.

Balandžio 18 Pacem in Terris salėje netoli Jungtinių Tautų buvo tos organizacijos ketvirtoji metinė konferencija. Ją pradėjo vykdomasis pirmininkas Kęstutis Miklas, pirmininkauti išrinktas prel. J. Balkūnas, sekretoriauti — Vytautas Jurgėla ir Olgerd Balodis (latvis).

Parengimai New Yorke

Gegužės 2, šeštadienį — Vaidinimas Bumbulis ir Dundulis Franklin Lane mokyklos salėje, Jamaica Ave. ir Dexter Court, Brooklyn, N.Y. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacija.

Gegužės 2-3, šeštadienį ir sekmadienį — grupinė lietuvių dailininkų grafikos darbų paroda The Columbian Lounge salėje, 86-22 85th St., Woodhaven, N.Y. Parodą organizuoja leidykla Gabija.

Gegužės 9, šeštadienį — Lietuvių Fondo pavasarinis banketas Waldorf-Astoria viešbuty.

Gegužės 16, šeštadienį — New Yorko Tautinių Šokių grupės dvidešimties metų gyvavimo sukakties minėjimas — koncertas 6 val. 30 min. buvusioje Schwaben Hall salėje, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y.

Gegužės 17, sekmadienį — Prezidento Aleksandro Stulginskio minėjimas. Pamaldos 11 val. Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje, Maspeth, N.Y.; tuoj po pamaldų salėje pasikaita, meninė dalis. Rengia New Yorko specialus komitetas.

Gegužės 23-24, šeštadienį ir sekmadienį — Dail. A. Rūkstelės meno kūrinių paroda. Rengia Liet. Moterų Klubų Federacija.

Gegužės 24, sekmadienį — New Yorko Lietuvių vyrų choro koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje, Jamaica & Dexter gatvių kampas Brooklyn-Woodhaven, N.Y.

Taisyklės priimtos JAV LB centro valdybos posėdyje 1970 balandžio 14. 1970 vasario 6 posėdyje centro valdybos priimtos taisyklės JAV LB garbės teismo 1970 balandžio 6 nutarimu pripažintos nevykdytinoms.

JAV LB Centro valdyba

Apskaitinį pranešimą padarė prezidentas kun. Norbert Trepša (latvis). Iš to pranešimo matėsi pagrindiniai Batuno veiklos bruožai. Batuno delegacijos aplankė 86 atstovybes prie Jungtinių Tautų. Kai kurios atstovybės aplankytos net po ketelį kartų.

Praeitais metais, ryšium su Molotovo-Ribbentropo sutarties 30 metų sukaktimi, surengė demonstracijas prie Jungtinių Tautų.

Batunas praeitais metais paraišė 35,455 laiškus, išleido 26 biuletenius, kurių žinias paskelbė spauda.

Apie vizitus Jungtinėse Tautose ir įvairias kitas problemas kalbėjo dr. U. Blukis, finansų apyskaitinį pranešimą padarė dr. H. Ainso. Pajamų turėta 11,577.21, o išleido 13,763.24. Skolų Batunas turi 2,600 dol.

Naują valdybą rinko korespondenciniu būdu. Pertraukos metu laisškai buvo atidaryti ir suskaičiuoti balsai. Prezidento pareigos yra rotaciniu būdu keičiamos. Dabar jos atiteko estui dr. Heino Ainso. Vykdomuoju pirmin. išrinktas Kęstutis Miklas, vicepirmin. kun. Norbertas Trepša, N. Umbrazaitė. Toliau į valdybą išrinkta: Rein Wirkmaa,

Gegužės 30, šeštadienį — Pavasario balius Maspetho liet. parapijos salėje, 64-08 56th Rd., Maspeth, N.Y. Rengia New Yorko skautų Tėvų komitetas.

Birželio 14, sekmadienį — Viešpaties Atsimainymo lietuvių bažnyčios vargonų šventinimas ir religinis koncertas 3:30 p.p. Maspeth, N.Y.

Birželio 21-24 — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas Commodore viešbutyje, 42 St. Manhattane. Banketas — antradienį, birželio 23.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefonai: 441-9720.

FILATELISTAI!

Siuočiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti. Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną kopolyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš kopolyčios dedikaciją!

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
 2701 E. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

Elena Kulber, dr. Uldis Blukis, Victor Vinkman. Direktorais antrininkais iš lietuvių pusės įeina: prel. J. Balkūnas, Dalia Bulgarytė, Elena Miklienė. Revizijos komisijon išrinkta Aleksandras Vakselis, Olgerd Balodis ir M. Kuuskvere.

Budžeto reikalu kalbėjo K. Miklas. Ateinančiam metui reikiama 15,800 dol. Pajamos gaunamos iš narių mokesčio, biuletenio ir iš aukų. Praeitais metais draugija padidėjo 194 nariais, kurie moka 10 dol. kasmet. Dabar dar reikia 200 naujų narių ir 100 naujų biuletenio prenumeratorių, kurie taip pat mokėtų po 10 dol. Priimamos ir aukos. Jas siųsti: United Baltic Appeal, 2789 Schurz Ave., Bronx, N. Y. 10465.

Apie tačities uždavinius kalbėjo kun. N. Trepša. Ir toliau svarbu nuolat belstis į Jungtines Tautas.

Viešas konferencijos posėdis buvo 4:30. Jame dalyvavo Pa-

namos ambasadorius prie Jungtinių Tautų prof. Didimo Rios su dukra. Savo kalboje jis paminėjo, kad Panama stovi už pavergtų kraštų išlaisvinimą, kad ji visada kels Pabaltijo kraštų bylą ir ją visur remis.

Žodžiu dar sveikino gen. konsulai: Estijos — Ernest Jaakson, Lietuvos — Anicetas Simutis, New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis ir k. Gauta sveikinimų ir raštų.

Po konferencijos toje pačioje salėje buvo vaisės.

Ieškomas namų prievaizda (superintendent) namui prižiūrėti — 203 Davis Ave., Kearny, New Jersey. Namas vienuolikos šeimų ir vienos krautuvės. Už priežiūrą duodamas veltui gyventi butas (3-jų kambarių) su visais patogumais, įskaitant veltui elektrą ir gazą. Mokėti angliškai susikalbėti. Kreiptis į Julij Paknį, 133 Seely Ave., Kearny, N.J., arba skambinti nuo 3 val. popiet telefon. 998-0615.

SOPULINGOSIOS DIEVO MOTINOS LIETUVIŲ PARAPIJA, KEARNEY, N. J.

ruošia

7 DIENŲ KELIONĘ Į BERMUDĄ liuksusiniu graikų "OLYMPIS" laivu

Visad pirmos klasės patarnavimas

Penki valgymai kasdien - Filmai - Bingo Kiekvieną vakarą šokiai, grojant orkestrui

Išvykstama gegužės 29
 Grįžtama birželio 5

KAINA — NUO 250 DOL. AUKŠTYN

Rezervacijos priimamos iki gegužės 15 d.

Bermudoje laivas bus naudojamas kaip hotelis valgymui ir nakvynei.

Kreiptis:

REV. ALFRED T. ZEMEIKIS
 136 Davis Avenue
 Kearny, New Jersey 07032

Telef. (201) 998-4616 arba (201) 998-1454.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šalina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$175,000,000.

Current dividend 5½% on all accounts.

Dabar moka 5½% už visų rūšių taupomus pinigus.

HAPPY FAMILY DAY

FRESHWAY INDUSTRIAL, INC.

3614 Steinway Street
 Long Island City,
 New York
 Call: 392-4000

STONEY BROOK Recreation and Golf Center

Stoney Brook Road

HOPEWELL, N. J.

GEORGE P. DRAKE

Vice-President-Mgr.

Dial 609 — 466-2220

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

ELECTRICIANS' HELPERS

Must have NYC experience in factories at least 3 years. A-1 opportunity. Union shop. Don't call unless you qualify. Must speak, read, write English.

Box 1 - 130

Rm 915

350 5th Avenue

New York 10001

An equal opportunity employer

WELDERS — A-1 Steel Assembly Shop in Carteret, N.J. area. For night shift \$4.60 hourly. Call (201) 969-1700

F & D Sprayer for Glass — steady work nice working 40 hours plus overtime Superglass 1487 Schenectady Ave. Brooklyn. Call 469-9300

DRIVERS WANTED must be acquainted with N.Y. Metro. area: full & part time day and evening shift, fringe benefits included. Apply AIRPORT LIMOUSINE CORP. Building #57 Newark-Airport, Newark, N.J. Call 201-643-0060

GOLF COURSE MEN, all around work apply in person — Dellwood Country Club — Zukor Road, New City, New York.

SERVICE

G & R PAINTING
 INSIDE and OUTSIDE
 All work done at reasonable rates
 All Work Guaranteed
 Call OL 5-9186

JIMMY SKINNER
 FURNITURE POLISHER
 Burn and Touch Ups
 All work guaranteed. Free estimates
 CALL 855-2466

EDDIES OF RINGWOOD
 Serving all New Jersey
 Towing - Road Service - 24 Hours
 — Round the clock radio dispatched
 Call 201-962-7111
 19 Carleton Dale Rd. Ringwood, N.J.

DOUG'S AMOCO
 SERVICE STATION
 Open seven days a week—24 hours a day. Complete Auto Repairs Road Service and Towing. Route #22 — Union, N.J. Call: 201-688-9742

PLASTIC INJECTION MOLDING
 Open time 6-24 Oz quality short or long runs competitive prices. Call: 516-378-9178, ask for Mr. Martin Quinn

DISPLAY

Continental Translators if you have language difficulties getting a N.Y. drivers license or changing out of state, call us. All service done in native language. Tel. 212-982-9844

Now under New Management — GROVELAND GARDENS, 345 St. Nicholas Ave. Ridgewood, Qns, Tel. EM 6-5096. Make your affair—wedding, reunion, meeting—a complete success. Sensible prices, delicious food. Your new propr. Fred Capone.

Mickey's Little Garden — delicious food 12-1 AM; Special businessmen lunch served to 2 PM; finest mixed drinks—German wines, Löwenbrau beer (Sauerbraten-days), 55-26 Myrtle Ave. (opp. Ridgewood Theatre), Ridgewood, Queens; Tel. 382-9128

H. W. FEMALE

EXPERIENCED SECRETARY Salary open. Nice working conditions with Import and Export experience—will train if necessary—INDUSTRIAL COMPONENTS, 328 St. Marks Avenue, Brooklyn, N.Y. Call 212-638-4726

EXPERIENCED BOOKKEEPER Salary open. Nice working conditions with Import and Export experience. Will train if necessary — INDUSTRIAL COMPONENTS, 328 St. Marks Avenue, Brooklyn, N.Y. Call 638-4726

HELP WANTED

Experienced Dressmaker in fitting, cutting and sewing full or part time Design for Living — 1992 Nostrand Avenue Brooklyn 434-5701

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienualynas GL 5-7068
Spaustuė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Dail. A. Rūkštelės paroda, numatyta gegužės 23-24, nuke-liama į rudenį. Parodą rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Prezidento A. Stulginskio minėjimas rengiamas gegužės 17 Maspetho lietuvių salėje. Pasakaita skaitys dr. D. Jasaitis. Bus ir meninė dalis. Minėjimą rengia specialus komitetas. Pradžią 12 val. tuoj po pamaldų.

Buvę N. Y. tautinių šokių grupės nariai kviečiami atsiliepti ir dalyvauti tos grupės 20 metų veiklos sukakties minėjime, kuris bus gegužės 16 buvusioje švabų salėje. Pakvietimai jiems nebuvo išsiuntinėti, nes nežino-ma visų adresų.

Juozas Valakas sunegalavo ir paguldėtas "Boulevard Hospi-tal" ligoninėje 46-04 31st. Ave. L.I.C. dr. Zavackienės priežiūroje. Balandžio 24 padaryta sun-ki vidurių operacija.

Grafikos parodoje, įvykstan-čioje gegužės 2-3 d.d. The Co-lumbian Lounge, 86-22, 85 St., Woodhaven, N. Y., bus išstatyti V. K. Jonyno, V. Igno ir V. Rato medžio raiziniai, A. Šim-kūno ir A. Krivicko lino rai-žiniai, T. Valiaus ir R. Viesulo litografijos, Z. Mikšio ofortai, o taip pat ir kitų technikų čia paminėtų dailininkų kūriniai. Parodoje bus išstatyta apie 70 grafikos darbų. Tai pirmą kar-tą tiek daug lietuvių grafikų kūrinių bus sutelkta vienoje pa-rodoje.

Darbininko spaudos kioskas su naujom lietuviškom kny-gom ir muzikos plokštelėm bus "Bubulis ir Dundulis" parengi-me, kuris įvyksta gegužės 2 Franklin K. Lane mokyklos sa-lėje, Brooklyne. Ta pačia proga Darbininko prenumeratoriai bei užsisakę dar neskaitantieji.

BUBULIS IR DUNDULIS

atvyksta į New Yorką
gegužės mėn. 2 d.
7 val. vakare

FRANKLIN K. LANE MOKYKLOS SALĖJE
Jamaica Ave ir Elderts Lane, Brooklyn, N.Y.

**CHICAGOS SCENOS DARBUOTOJŲ
grupė vaidins Antano Rūko 3 v.
linksma nutikimą
"BUBULIS IR DUNDULIS"**

Bilietai kainą: 5, 4, 3 dol.; vaikams ir moksleiviams — 1 dol.

BILJETUS GALIMA GAUTI:

WOODHAVEN - RICHMOND HILL, N.Y. — Haven Re-alty (J. Andriusis) 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., telef. VI 7-4477 • White Horse Tavern (P. Brucas) 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., telef. 846-9519 • Litas Travel Service (V. Gerulaitis) 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., telef. 847-5522.
ELIZABETH, N.J. — Vincas Mamaitis, 209 Clark Place, Elizabeth, N.J., telef. 351-9057
HARTFORD, CONN. — Ada Ustjanuskienė, 62 Whiting Lane, W. Hartford, Conn., telef. 527-5750
KEARNY, N.J. — Bronė Macijauskienė, 429 Highland Ave., Kearny, N.J., telef. 998-6797
NEWARK, N.J. — Insurance and Travel Agency (K. Tre-čionas) 311 Walnut St. Newark, N.J., telef. 622-4867
PATERSON, N.J. — Izabelė Keraitienė, 541 East 29th Street, Paterson, N.J., telef. 742-5869

Bilietai taip pat bus parduodami prie įėjimo. Veiks gau-sus lietuviškais leidiniais ir muzikos plokštelėmis Darbi-ninko spaudos kioskas. Maloniai kviečia visus atsilankyti

LIETUVIŲ MOTERŲ
KLUBŲ FEDERACIJA

RAUDONKEPURAITE

Elizabeth'e, N.J.

gegužės 3, sekmadienį
5 val. v.

BROOKLYNO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA
vaidina

RAUDONKEPURAITE

LIETUVIŲ LAISVĖS SALĖJE
269 SECOND STREET
ELIZABETH, N. J.

BILJETAI:

vaikams 1 dol. — suaugusiems 1.50 dol.

Kviečiame visus atsilankyti!

VINCO KUDIRKOS
šeštadieninė mokykla
Elizabeth

Scena iš Bubulio ir Dundulio komedijos, pirėšys Tamulis — J. Balutis, našlė Angietė — E. Rukužienė. Bubulis ir Dundulis gegužės 2 vaidinamas Franklin K. Lane mokyklos salėje Brooklyne, o gegužės 3 — Thomas Park mokyklos salėje So. Bostone. Vaidina Chicago scenos darbuotojų sąjunga.

Nuotr. Noreikos

Bubulis ir Dundulis, linksma komedija, vaidinama ši šešta-dienį, gegužės 2 d. Franklin K. Lane mokyklos salėje. Vaidina Chicago scenos darbuotojai. Pradžią 7 v.v. Iš New Yorko vi-si artistai skrenda į Bostoną, kur tą patį vakarą vaidina sek-madienį, gegužės 3, Thomas Park mokyklos salėje.

Raudonoji Kepuraitė, kurią pastatė Maironio mokykla, ši sekmadienį, gegužės 3, vaidina-ma Laisvės salėje Elizabeth. Vi-si apylinkės lietuvių kviečiami pasižiūrėti vaikų spalvingo teat-ro. Pradžią 5 v. popiet.

Ridgewood išnuomojamas gražus iš 6 kambarių butas. In-formacijai tel. HY 7-4677.

PADĖKA

S. m. balandžio 5 d. Chica-goje buvo staigios mirties iš-skirtas iš mūsų tarpo mano brangus brolis VIKTORAS GU-DAITIS. Palaidotas balandžio 9 Sv. Kazimiero kapinėse, Chica-goje.

Mes širdingai dėkojame vi-siems artimiesiems, mus užjau-tusiems ir padėjusiems pergy-venti anas sunkiasias atsiskyri-mo valandas. Jūsų išreikštos už-uojautos ir paguodos žodžiai bei gausūs užprašymai šv. mi-šių už a.a. Viktoro vėlė mus skausmingo liūdesio dienose stiprino ir širdyse paliko nuo-širdumo įspūdį neužmirštamai.

Ypatingą padėką reiškiame užuojautas atsiuntusiems Lietu-vių Skautų Sąjungos Vyriaus-iams Skautininkams; s. Lilei Milukienei ir v.s. Petrui Moliui, Seserijos ir Brolijos Vadijoms, Atlanto Rajono Vadui s. M. Su-bačiui su ponja, Atlanto Rajo-no Vadeivai s. G. Surdėnui su ponja ir New Yorko Vyr. Skau-čių Židiniui. Mūsų sunkiosios valandos bei Jūsų būtų buvę sunkesnės.

Mūsų gili padėka kan. V. Za-karaskui, laid. dir. Petkui, so-listui Vl. Baltrušaičiui, nekro-logą parašiusiam Juozui Jure-vičiui ir visiems Viktoro drau-gams, gausiai dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie laidotuvių iškilnių gelėmis, atsisveikinimo kalbomis, nešusiems sargybą ir karstą.

Jūsų tikrasis draugiškumas atsispindėjo Jūsų parodytame nuoširdume.

Antanas J. Gudaitis ir šeima

PRANEŠIMAS

Pranešame, jog gedulingos vieno mėnesio mišios už a.a. VIKTORO GUDAICIO vėlė bus aukojamos gegužės 3 d. 10 val. ryto Pranciškonų vienuolyno koplyčioje, 680 Bushwick Ave. Brooklyne.

Nuoširdžiai prašome a.a. Vik-toro prisiminimui šioje bendro-je maldoje dalyvauti visus gimi-nės ir artimuosius.

Gudaičių šeima

Rezoliucija deportacijų reikalu

New Yorko valstijos senatė ir asamblėjoje priimta rezoliucija, kuri ragina gubernatorių N. Rockefellerį birželio 14-tą pa-skelbti kaip pabaltiečių ir Sibirą trėmimų dieną.

Asamblėjoje rezoliuciją pasiū-lė John T. Flack, respublikonas — konservatorius iš Glenda-le. Senatė ją pasiūlė Edward Lento, demokratas iš Brookly-no.

Rezoliuciją parėmė šie as-samblyman: Rose Marie Gun-ning, resp. iš Ridgewood, Frederick Schmidt, dem. iš So. Ozone Park, Queens, Vincent Riccio, resp. iš Brooklyno, Charles Jerabed, resp. iš Bay-shore, L. I., Peter Mirto, dem. iš Brooklyno, Chester Staub, dem. iš Greenpoint, John Liss, dem. iš Buffalo, N. Y.

Assamblėjoje rezoliucija pri-imta balandžio 18 dienos sesi-joje. Senatė priimta nepa-prastoje sekmadienio sesijoje, balandžio 19.

Assamblyman John T. Flack tuoj iš Albany telefonu prane-šė Peter C. Wytenus, lietuvių kryžiaus globos komiteto pirmi-ninkui, ir pasakė, kad rezoluci-ja tuoj bus gubernatoriaus pasi-rašyta.

Rezoliucija gubernatoriaus kreipsis į New Yorko valstybės 27 milijonus gyventojų, kad jie birželio 14 prisimintų su atitin-kamomis iškilėmis.

Lietuvių kryžiaus globos ko-mitetas posėdžio renkas balan-džio 29 d. 7:30 v.v. lietuvių pi-liečių klube Maspeth. Bus kal-bama, kaip birželio 14 paminė-ti prie lietuviško kryžiaus Mea-dows Corona parke, Flushing.

Peter C. Wytenus prašo pa-baltiečių organizacijas, kurios nori dalyvauti šiose iškilmėse, palaikyti ryšį su Darbininko re-dakcija, GL 5-7281, arba su bet kuriuo kryžiaus globos ko-miteto nariu.

BOSTONO ŽINIOS

Stefanija Rūkienė, Sibiro kankinė, knygos "Vergijos kryžkeliuose" autorė, balan-džio 19 buvo pakviesta į Bosto-ną ir kalbėjo apie trėmimus į Sibirą. Ji pakvietė lituanistinės mokyklos tėvų komitetas. Pra-džioje komiteto pirmininkas Ge-diminas Ambraziejus paprašė susikaupimo minute pagerbt žu-vusius ir mirusius lietuvius Si-biro kankinius. Tada Stefanija Rūkienė pradėjo savo pasakoji-mus.

Pasakojo labai jautriai, net pati apsišarodama, vaizdžiai parodydama tremtinių baises vargus, kaip ją suėmė, išvežė traukiniu į nežinią su daugybe kitų pasmerktųjų, kaip toli-mam Sibire kentė badą, šaltį, sunkiai dirbo, Sibire ji išvargo 16 metų. Po Stalino mirties kiek pagerėjo, ir daugelis iš-vežtųjų buvo paleisti. Tada ji grįžo į Lietuvą, kur dar išgyveno 8 metus, kol galėjo atvykti į Ameriką.

Po jos paskaitos Jurgis Ja-sinskas paskaitė iš jos parašy-tos knygos "Vergijos kryžke-liuose" — ištrauką apie vyžas, o Birutė Adomavičiūtė kitą iš-trauką — prie laužo. Saulius Cibas paskambino porą kūri-nių pianu. Jis yra vienas iš ga-biųjų pianistų jaunimo tarpe. Pasiklausyti kalbos apie Sibiro

tremtį buvo susirinkęs gausus būrys lietuvių.

Jono Kelečiaus tapybos kū-rinių parodą rengė kultūrinių subatvakarių komisija. Iš Chica-go jis atvežė 25 didesnius ir eilę mažų darbėlių. Apie daili-ninko kūrybą kalbėjo Viktoras Vizgirda. Buvo atvykęs ir pats dailininkas, ir jis tarė žodį. Dar kalbėjo St. Santvaras, vadova-vęs tai popietei, ir popietę pir-mininkas Edmundas Cibas. Į atidarymą atsilankė nemaža žmonių.

Bubulio ir Dundulio vaidini-mas bus gegužės 3 d. 3 v. po-piet Thomas Park mokyklos sa-lėje. Iš Chicago atvyksta scen-os darbuotojai ir čia suvaidins linksma Antano Rūko komedi-ją. Publika prašoma nesivėlin-ti. Vaidinimas pradėdamas punk-tualiai.

Vasylūnų ir kun. Valkavi-čiaus koncertas buvo balandžio 19 Hudson, Mass., miesto bib-liotekoje. Programoje buvo Ar-cangelo Corelli, Juliaus Gaide-lio ir Christain Sinding kūri-niai.

Nauja Lietuvių Bendruome-nės apylinkė įkurta balandžio 12 Providence, R. I. Apylinkė įkurta kun. V. Martinkaus ir dr. B. Matulionio pastangomis. Su-sirinkime dalyvavo ir Bostono apygardos pirmininkas Antanas Skudzinskas. Naujos apylinkės valdybą išrinkta: pirm. dr. Ba-lys Matulionis, sekr. Saulė Sa-tienė, išd. Matas Kairys. Susi-rinkimui pirmininkavo dr. Ma-tulionis, sekretoriavo Alvyda Guopytė.

Prisimink mane, kai aš jau būsiu išėjęs į negrįžtamas tolimas...

LIUDNOS METINĖS

Prabėgo jau vieneri metai nuo

A. A.

Charles Kraus

mirties.
Negalėtinga mirtis atėmė mano mylimą ir neužmirštamą vyrą. Metinių proga už jo vėlė bus aukojamos mišios su egzėkvijomis gegužės 2 d. 9:00 val. ryto Tėvų Pranciškonų koplyčioje — 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. Po mišių bus pašventintas jo paminklas Cypress Hills kapinėse. Nuoširdžiai prašau gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir prisiminti vėlonį.

Žmona URŠULĖ KRAUS

LIETUVIŲ FONDO PAVASARIO BALIUS

gegužės 9, 7:30 v. vakare Waldorf Astoria

KVIEČIAMI VISI

Bilietus užsisakyti pas LB New Yorko apygardos pirm. Aleksandrą
Vakselį: 84-20 112 St. Richmond Hill, N.Y. 11418; (212) 846-3246